

1934 2009

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedonjyvä

**Kova banaani ja muut
seitsemän ihmettä**

Teemana yliopisto maailmalla

- 10 Arabimaissa halutaan jyvaskyläläistä osaamista
- 12 Henkireikä ja näköalapaikka
- 14 Globaalit ongelmat ratkotaan kasvuyrityslaboratoriossa
- 15 A world-wide network of excellence
- 16 Opettajavierailusta uusia tuulia, energiaa ja yhteistyötä
- 18 Guruja hihasta kiinni

■ Lisäksi

- 4 Lyhyet
- 20 Professori esittelyssä
- 21 Täällä Aix-en-Provence
- 22 Miten sä teit sen?
- 24 Laatujärjestelmä läpäisi ensimmäisen testin
- 25 Eettiset
- 26 Liikunta ja terveys
- 28 Väitökset
- 29 Tietoniekka
- 30 Tiedonnälkään
- 31 Vanhat jyvät
- 32 Herra X²
- 33 Summary
- 34 Vitriini
- 35 Kalenteri

Tiedonjyvä

44. vuosikerta
Painos 5 300 kpl
Vastaava toimittaja
Anu Mustonen
puh. (014) 260 1054
anu.mustonen@adm.jyu.fi

Toimitussihteeri
Kirsi-Marja Nurminen
puh. (014) 260 1055
kirsi-marja.nurminen@adm.jyu.fi

Ilmoitusmyynti ja tilaukset
Kalevi Luoma
puh. (014) 260 1049
kalevi.luoma@adm.jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän
yliopisto

Käyntiosoite
Seminaarinkatu 15,
hallintorakennus, 4. kerros
Faksi (014) 260 1041

Julkaisija
Jyväskylän yliopisto
Forssan Kirjapaino 2009

Sisäinen jakelu:
Virastomestarit
ISSN 0789-4805

Seuraava numero
ilmestyy 12.6.2009

Kansi: Seitsemän ihmettä
-koulukierros Petäjäveden
Kintauden koululla. Kuva:
Petteri Kivimäki

Tiedonjyvän tilaukset:
[www.jyu.fi/viestinta/
tiedonjyva](http://www.jyu.fi/viestinta/tiedonjyva)

Juttuvinkit toimitussihteerille

Aino Sallinen
rehtori

Kansainvälistymis- tavoitteissa rima korkealla

Kansainvälistymistä pidetään nykyään tärkeänä keino-
na parantaa yliopistojen laatua, vaikuttavuutta ja kilpai-
lukykyä. Siksi ei ole yllätys, että tuore valtakunnallinen
kansainvälistymisstrategia on viritetty kunnianhimoiselle
tasolle ja että kansainvälistyminen nousee nykyistä
painokkaammin esiin uudessa rahoitusmallissa.

Strategian tavoitteena on muodostaa aidosti kan-
sainvälinen korkeakoulu yhteisö, lisätä suomalaisten
korkeakoulujen vetovoimaa ja tukea monikulttuurisen
yhteiskunnan kehittymistä. Myös osaamisen vientiä ja
globaalia vastuuta edistetään.

Niin paljon kuin kansainvälistyminen onkin lisää-
ntynyt, nykytila ei vastaa toimintaympäristön tarpeita.
Vaikka Suomi on EU-maiden joukossa menestynyt var-
sin hyvin kansainvälisyyttä mittaavissa vertailuissa, hii-
pumisen merkkejä on havaittavissa sekä opiskelija-,
opettaja- että tutkijaliikkuvuudessa. Suomi ei ole myös-
kään onnistunut houkuttelemaan toivotulla tavalla ko-
vasti kilpailtuja huippututkijoita.

Opiskelijoihin vaikuttaa eniten tavoite sisällyttää
kaikkiin tutkintoihin kansainvälistymistä tukeva osio.
Meidän tulee valmentaa opiskelijamme toimimaan yhä
kansainvälisemmäksi muuttuvassa työelämässä. Kos-
ka kaikki eivät luonnollisestikaan lähde vaihtoon, osuu-
s voidaan toteuttaa myös omalla kampuksella kansainvä-
lisen opetustarjonnan avulla. Toteuttamistapa kirjataan
henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Jyväskylän yliopisto on monissa kansainvälistymis-
kysymyksissä edelläkävijä. Olemme toteuttaneet koulu-
tusvientiä jo vuosikymmenen ajan oman osakeyhtiöm-
me kautta. Nyt erityisesti suomalaisen opettaja- ja re-
torikoulutuksen sekä arvioinnin ja ohjauksen kysyn-
tä on kasvanut ulkomailla nopeasti. Tavoitteenamme on
vahvistaa asemaamme merkittävimpänä yliopistollisena
kasvatusalan viejänä maassamme.

Laajennamme myös kansainvälistä rekrytointia. Ko-
kemukset pioneeritoiminnasta julistaa avoimet profes-
suurit kansainväliseen hakuun ovat erinomaisia. Mikä
voisikaan olla parempi keino testata laatua ja vetovoimaa.
Vahvuusalueillemme tarvitaan innovatiivisia tut-
kimusympäristöjä, jotka kiihdytinlaboratorion, Nano-
tuotekeskuksen tai Agora Centerin tavoin pystyvät hou-
kuttelemaan lahjakkaita tutkijoita ulkomailta rikastut-
tamaan omaa osaamistamme.

Kansainvälistymistä on pidetty usein itsestäänselvyys-
tenä tai siitä on rakennettu erillisiä, muusta toiminnas-
ta irrallisia saarekkeitä. Emme voi paljon ylpistellä, sil-
lä historia osoittaa kansainvälisyyden ja kosmopoliitti-
suuden kukoistaneen erityisesti keskiajalla. Nyt on tar-
vetta renessanssille. Historiansa ansiosta Jyväskylän yli-
opistolla on ainutlaatuinen mahdollisuus yhdistää suo-
malaisuus ja kansainvälisyys olennaiseksi osaksi terävi-
tyvää profiiliaan.

Opiskelukin tuo hikipisaroita urheilijan otsikkoon

KIRSI-MARJA NURMINEN

Kun rehtori Aino Sallinen on kutsunut kokoon Jyväskylän yliopistos- sa opiskelevia huippu-urheilijoita, on tervetulomaljankin sisältö mieltävä tarkkaan. Marjaisasta maljasta löytyi vitamiineja, mutta kilpa-aerobiccaaja **Irina Matilainen** joutui silti jättämään sen väliin.

– Pitää varoa kaloreita, kun kisat ovat jo niin lähellä, hän nauroi ja skoolasi vesilasilla.

Rehtori halusi ensimmäistä kertaa järjestetyllä tilaisuudella muistaa yliopiston urheilevia opiskelijoita ja samalla keskustella opintojen ja urheilun yhdistämisestä.

– Yliopisto haluaa tukea urheilijoita heidän opiskeluissaan, rehtori muistutti.

Liikunnanopettajaksi opiskeleva kävelijä **Jarkko Kinnunen** on onnistunut jakamaan aikansa tehokkaasti harjoittelun ja opiskelun välillä.

– Se vaatii tosin hyvää ennako- suunnittelua. Olen pystynyt suorittamaan esimerkiksi harjoitteluja ti- viimmissä pätkissä kuin muut.

Kinnusen tämän vuoden tähtäin on elokuussa Berliinissä järjestettävissä yleisurheilun MM-kisoissa, joissa hän kävelee 50 kilometriä.

Reisi on välillä unohdettava

Kinnusen lisäksi tilaisuuteen oli ehtinyt kymmenkunta urheilijaa. Heidän joukossaan oli muun muassa Liberecin MM-hiihtojen pronssimitalisti **Matti Heikkinen**, joka opiskelee markkinointia. Myös hän on saanut hyvin vietyä opintoja eteenpäin hiihtouran rinnalla. Sen sijaan aerobiccaaja Irina Matilainen oli törmännyt vaikeuksiin ensimmäisenä opiskeluvuonnaan liikunnalla.

– Opinnoissa ei joustettu yhtään ja ajoin itseni lopulta ylikuntoon. Mietin silloin jo opintojen keskeyttämistä. Mutta nyt asiat ovat jo pa-

Kuvassa golfaaja Lauri Alppisara (ylh. vas.), hiihtosuunnistaja Antti Ekonoja, aitajuoksija Caroline Backa, soutaja Ilona Hiltunen, kymmenottelija Sami Itani, hiihtäjä Mirva Rintala, hiihtäjä Matti Heikkinen, hiihtäjä Riikka Sarasoja (edessä), kävelijä Jarkko Kinnunen ja pituushyppääjä Noora Pesola.

remmin, hän kiitteli.

Hiihtäjä **Riikka Sarasoja** piti opin- toja hyvänä vastapainona urheilulle.

– On hyvä välillä unohtaa urheilu- asiat, ettei koko ajan mieti, miltä reisi tänään tuntuu.

Hiihtosuunnistaja **Antti Ekonoja** on jo valmistunut yliopistosta tietekniikan opettajaksi ja hän on töisä IT-tiedekunnassa.

– On ollut helppoa yhdistää ope- tustyö ja urheilu. Yliopisto on työn-

antajana ollut todella joustava.

Tilaisuuteen oli kutsuttu myös valmentajaveteraani **Matti Pulli**, joka rohkaisi opiskelijoita jatkamaan opintojen parissa ja kiitti yliopistoa urheilevien opiskelijoidensa huomi- oon ottamisesta.

– Vielä 30 vuotta sitten parhaat urheilijat eivät käyneet ollenkaan koulua. Minunkin paras valmennet- tavani elättää itsensä tällä hetkellä laulajana. -KMN

Yliopistokiinteistöyhtiöille perustamislupa

Valtioneuvosto päätti huhtikuun alussa myöntää Senaatti-kiinteistöille luvan perustaa Suomen Yliopistokiinteistöt Oy – Finlands Universitetsfastigheter Ab, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy – Helsingfors Universitetsfastigheter Ab ja Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy -nimiset osakeyhtiöt. Yhtiöiden perustaminen ja valtion omaisuuden siirtäminen yhtiöihin liittyy eduskunnan käsittelyssä olevaan yliopistolakiin, joka irrottaa yliopistot valtiontaloudesta.

Yliopistokiinteistöyhtiöihin siirretään yliopistojen käytössä olevia, Senaatti-kiinteistöiltä vuokrattuja toimitiloja yhteensä 1,8 miljoonaa neliötä. Valtion on tarkoitus luovuttaa 2/3 yhtiöiden osakkeista vastikkeetta yliopistoille. Valtio jää yhtiöihin vähemmistöosakkaaksi.

– Nyt päätetty yhtiöittäminen on todella merkittävä muutos nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Yliopistoista tulee yhtiöiden osaomistajia, ja siten yliopistot pääsevät myös aidosti vaikuttamaan yhtiöiden toimintaan, sanoo Jyväskylän yliopiston kiinteistöpäällikkö **Esko Korhonen**.

Yliopistokiinteistöyhtiöt peruste-

taan mahdollisimman pian. Yliopistot nimeävät yhtiöiden hallitukseen puheenjohtajan ja kolme jäsentä ja valtio varapuheenjohtajan ja jäsenen. Yhtiöiden toimitusjohtajien rekrytointi ja varsinaisen toiminnan valmistelu sekä hallinnon organisointi aloitetaan pikaisesti.

– Käytännön toiminnan kannalta tämä on merkittävä muutos. Kun yhtiöt nyt tulevat lähemmäksi yliopistoja, voimme kehittää ja sujuvoittaa yhteistyötä sekä päästä molempia osapuolia hyödyttävään todelliseen kumppanuuteen. Nykyinen vuokrantaja-vuokralainen-suhde toki säilyy, mutta siihenkin liittyviä elementtejä on mahdollista ajan myötä kehittää, Esko Korhonen toteaa.

Yhtiöihin siirtyväksi ehdotetun kiinteistövarallisuuden arvo Senaatti-kiinteistöjen taseessa oli 1,73 miljardia euroa vuoden 2008 lopussa. Omaisuuden mukana yhtiöihin siirtyvät myös niihin liittyvät velat, noin 0,8 miljardia euroa. Yhtiöihin siirtyvillä yliopistokampustonteilla on käyttämätöntä yleis- tai asema-kaavatasoista rakennusoikeutta, jota yliopistoyhtiöt voivat tulevaisuudessa hyödyntää.

KIRSI-MARJA NURMINEN

Jyväskylän yliopisto reiluksi

Jyväskylän yliopiston opiskelijat ovat käynnistäneet kampanjan, jonka tavoitteena on saada yliopistolle Reilun kaupan korkeakoulun arvonimi. Reilu korkeakoulu muun muassa sitoutuu käyttämään Reilun kaupan tuotteita hankinnoissaan.

Kansainvälisen hankkeen suomalaiset kriteerit on määritelty Reilun kaupan edistämisyhdistys. Arvonimi avaisi yliopistolle ja sen yksiköille mahdollisuuden positiiviseen profiloitumiseen kansainvälisen yhteisvastuun ja kestävien hankintojen edelläkävijänä Suomessa. Suomessa on tällä hetkellä kolme reilua kuntaa sekä 67 reilua seurakuntaa, korkeakouluista ensimmäiseksi yrittää ehtiä Tampereen yliopisto, jossa pyörii samanlainen kampanja.

– Yliopistot ja korkeakoulut ovat merkittäviä yhteiskunnallisia toimijoita, joiden hankinnoilla on suuria kehitysvaikutuksia. Ei siis ole yhdentekevää, millaisia tuotteita ja palveluita ostetaan, sanoo Jyväskylän yliopiston kampanjan vetäjä **Pia-Maria Vidgren**.

Ylioppilaskunta on jo sitoutunut Reilun kaupan tuotteisiin. Kampanjan edistämiseksi opiskelijat tekevät parhaillaan aloitteita Reilun kaupan tuotteisiin siirtymisestä laitos- ja tiedekuntaneuvostoissa. Lisäksi yliopiston johtoon vedotaan adressilla, joka luovutetaan rehtorille toukokuussa 2009. -AG

Lisätietoja: www.reilujyvaskyla.fi/reilu_yliopisto.html

Haukkalalta 10 000 euroa yliopistolle

Haukkalan lastenpsykiatrisen hoitolaitoksen kannatusyhdistys on osallistunut Jyväskylän yliopiston varainhankintakampanjaan 10 000 euron lahjoituksella.

– Kannatusyhdistys haluaa tukea yliopistoa, jonka keskeisiin tutkimusstrategioihin kuuluu lasten ja nuorten hyvinvointi, kannatusyhdistyksen puheenjohtaja **Isto Ruoppila** toteaa.

Yli 50 vuotta toimineen kannatusyhdistyksen tehtävänä on edistää ja tukea lasten sekä nuorten psykiatrista ja psyykkis-sosiaalista hoitoa, opetusta, näitä koskevaa koulutusta ja tutkimusta sekä kehittää tässä tarkoituksessa kansainvälistä yhteistyötä. Yhdistys on myös yksi oppimisvaikeuksien tutkimukseen erikoistuneen Niilo Mäki Instituutin taustavoimista.

Odeco lahjoittaa pääluvun mukaan

25-vuotisjuhlaansa viettävä konsulttiyritys Odeco osallistuu yliopiston varainhankintakampanjaan lahjoittamalla 800 euroa jokaista Johtamisen Uusi Aalto -valmennusohjelmaan osallistujaa kohden. Seuraava valmennusohjelma käynnistyy 15.9.2009 ja siihen otetaan noin 20 osallistujaa.

– Yrityksemme omistajilla ja useilla konsulteillamme on Jyväskylän yliopistotausta. Siksi halusimme juhluvuonamme lähteä omalla panoksellamme mukaan tukemaan kasvattiyliopistoa, toimitusjohtaja **Mervi Wallenius** toteaa.

Johtamisen Uusi Aalto-valmennusohjelma voidaan lukea hyväksi yliopiston valtakunnalliseen Advance MBA-ohjelmaan. Odeco myös tarjoaa säännöllisesti harjoittelupaikkoja.

Lapsena aggressiivinen on myös aikuisena aggressiivinen

Ketkä voivat käydä kimppuun ilman mitään syytä? Ketkä voivat ryöstää toisten lasten tavaroita? Ketkä rähisevät toisille lapsille kiukkuisesti vähäisestäkin syystä? Muun muassa tällaisten kysymysten avulla arvioitiin 8-vuotiaiden lasten aggressiivista käyttäytymistä suomalaisessa ja yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa.

Ainutlaatuisen pitkään jatkuneissa seuruututkimuksissa selvitettiin kouluikään aggressiivisen käyttäytymisen ennustearvoa aikuisiän fyysisen ja sanallisen aggressiivisuuden sekä heikon vihan tunteiden hallinnan kannalta. Tulokset osoittivat, että kouluikässä aggressiivisimmat lapset olivat aikuisiässä merkittävästi fyysisesti aggressiivisempia kuin ne lapset, joiden varhaisempi aggressiivisuus oli vähäisempää. Aikuisten kielellistä aggressiivisuutta lapsen aggressiivisuus ei ennustanut.

Tutkimusten vertailussa tuli esille myös kulttuurien välisiä eroja. Esimerkiksi aikuisiän fyysisen aggressiivisuuden ennuste oli huomattavasti vahvempi Yhdysvalloissa kuin Suomessa.

Kouluikässä ilmenevä aggressiivinen käyttäytyminen on merkittävä riskitekijä myöhemmän fyysisen aggressiivisuuden kannalta sekä poiki- en että tyttöjen elämässä.

– Olisikin kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että aggressiivisesti käyttäytyviä lapsia tuetaan myönteisten ongelmanratkaisutaitojen oppimisessa, akatemiaturkija **Katja Kokko** suosittaa.

Tutkimus perustuu suomalaisen Lapsesta aikuiseksi ja yhdysvaltalaisen Columbia County Longitudinal -pitkittäistutkimuksen vertailuun. Tutkimukset ovat alkaneet osanottajien ollessa 8-vuotiaita ja jatkuneet pitkälle osallistujien keski-ikäen saakka.

KOTISEUDUN SANOMAT/JUHA KIVINEN

Kun Pihtiputaan mummo Virpi Paananen Tiedonjyvän tämän vuoden ensimmäisessä numerossa toivoi yliopiston tulevan Pihtiputaalle, otti lehtori Erkki Tervo heti vinkistä vaarin ja vei Ikämoto-ratansa pihtiputaalaisten ikäihmisten testattavaksi.

Taidenäyttely kutsuu tulkitsemaan

Jyväskylän taidemuseossa on toukokuun loppuun saakka esillä espanjalaisen taiteilijan **Bartolomé Rocan** näyttely. Näyttely ja siihen liittyvä julkaisu ovat tulosta tutkimus- ja opetushankkeesta, joka perustuu Jyväskylän yliopiston taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitoksen taidehistorian oppiaineen ja Granadan yliopiston kuvataiteiden tiedekunnan piirustuksen laitoksen yhteistyöhön.

Tutkimushankkeen lähtökohta on, että kaikilla on kyky analysoida kuvataidetta ja visuaalista ympäristöä. Visuaalisten kokemusten kautta voimme oppia uutta itsestämme ja ympäristöstämme. Taiteilijoiden ja taiteentutkijoiden ohella jokainen voi muodostaa oman tulkintansa. Näyttelyyn kutsutaan 16–18-vuotiaita nuoria ja yritysten henkilöstöä tekemään visuaalinen analyysi Bartolomé Rocan

Bartolomé Rocan öljymaalauk Ajan jälkiä vuodelta 2008.

maalauksista ja osallistumaan näin analyysin kehittämiseen.

Tutkimushankkeesta vastaavat piirustuksen professori **Manuel Vélez Cea** Granadan yliopistosta ja taidehistorian professori **Annika Waenerberg** Jyväskylän yliopistosta. Taidemuseossa näyttelyä on koordinoinut suunnittelija **Seija Heinänen** ja mu-

seopedagogista toimintaa museolehtori **Sirpa Turpeinen**.

Tutkimushanketta ovat tukeneet rehtori **Aino Sallinen**, humanistinen tiedekunta, Espanjan suurlähetystö, Granadan yliopisto, Suomen Akatemia, Jyväskylän taiteilijaseura ja Jyväskylän kaupunki.

Näyttelyyn on vapaa pääsy.

JYX-julkaisuarkisto edistää tutkimuksen näkyvyyttä

Avoimesta saatavuudesta (open access) haetaan ratkaisua tutkimustiedon maksuttomaan ja esteettömään levittämiseen. JYX eli Jyväskylän yliopiston oma avointa julkaisua tukeva julkaisuarkisto tarjoaa julkaisualustan yliopistossa tehtävälle tutkimukselle ja antaa julkaisuille pysyvän tunnuksen. Se siis toimii paitsi julkaisukanavana, myös huolehtii verkkoaineiston pitkäaikaissäilytyksestä.

JYX-arkisto sisältää tällä hetkellä useita yliopiston julkaisusarjoja sekä väitöskirjat vuodesta 1998 alkaen ja pro gradu -tutkielmat ja lisensiaattityöt vuodesta 1997 alkaen. Tavoite on, että JYXiin saadaan tulevaisuudes-

sa myös uudenlaista materiaalia, kuten tutkijoiden kirjoittamia artikkeleita. Niin ikään haluttua aineistoa ovat konferenssiesitykset, kuvat, videot ja oppimateriaalit. Musiikin laitos onkin julkaisemassa tulevan konferenssinsa artikkelit JYXiin kautta koko kansainvälisen tiedeyhteisön saataville.

Avoimen saatavuuden laajentaminen vaatii kulttuurimuutoksen. Samoin on vielä ratkaistava muun muassa tekijänoikeudelliset kysymykset. Muutoksia varmaan vauhdittaa tutkimustulos, jonka mukaan avoimen version julkaisut saavat keskimäärin kaksinkertaisen määrän viitteitä muihin nähden.

JYX-sisältöjen näkyvyydestä ker-

too se, että jo yli 65 prosenttia JYXiin tehdyistä hauista tulee Googlen kautta. Google-osumien määrä on käyttötilastojen mukaan jatkuvasti kasvava. JYX on mukana myös digitaalisten aineistojen kansainvälisessä yhteisluettelossa Oaisterissa (www.oaister.org).

Avoimia julkaisuarkistoja on maailmalla jo noin tuhat. Esimerkiksi Helsingin yliopisto on jo tehnyt päätöksen, joka velvoittaa tutkijat arkistomaan omat työnsä yliopiston avoimeen julkaisuarkistoon. Jyväskylässä tällaista päätöstä ei ole tehty, mutta tarvetta keskitetylle julkaisukanavalle on.

Marja-Leena Harjuniemi

Tutkimus vie maailmalle

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

KUVA Petteri Kivimäki

PIIRROS Jonna Markkula

Arabimaissa halutaan jyvässkyläläistä osaamista

Jyvässkylän yliopiston UniServices-yhtiö pyrkii laajentamaan toimintaansa konsultointipalveluista myös koulutuspalveluiden tarjoajaksi ulkomaisille asiakkaille. Samalla se etsii asiakkaita, jotka pystyvät maksamaan itse näistä palveluista.

– Bisnes on erilaista, kun toimitaan rikkaassa tai köyhässä maassa. Meillä on kuitenkin vahvat referenssit toimia missä tahansa. PISA-menestys antaa hyvää nostetta suomalaisen koulutusosaamisen myynnille. Jyvässkylän yliopisto on opettajankoulutuksen uranuurtaja ja Suomi on siinä todistetusti maailman huippua, sanoo yhtiön toimitusjohtaja **Timo Juntunen**.

Lisääntyneet referenssit ovat tuoneet UniServicesille uusia mahdollisuuksia tarjota palvelujaan.

– Tuoreimpia esimerkkejä ovat Albania, jonne Maailmanpankin tuella mietimme, miten toteuttaa siellä Bolognan prosessiin liittyviä asioita sekä Vietnam, jonne olemme tehneet tarjouksen alemman toisen asteen koulutuksen kehittämistä. Asiakaskunnan laajenemisen lisäksi on nähtävissä myös sisällöllinen laajentuminen ensimmäisen asteen koulutuksesta ammatillisen, korkeakoulu- ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen kehittämiseen.

Opettajien täydennyskoulutushankkeet tarjoavat kansainvälistymismahdollisuuksia koko yliopiston henkilökunnalle yli yksikkörajojen.

Rikkaille ja köyhille

UniServicesin uusia avauksia ovat Arabiemiraatit ja Saudi-Arabia.

– Arabiemiraateissa oli valmiiksi kiinnostusta Suomea kohtaan, ja siellä halutaan investoida koulutuksen kehittämiseen. Erityisesti opettajien koulutuksesta ja erityisopetuksesta halutaan lisää tietoa. Esimerkiksi opettajien koulutusprojekti voisi lähteä liikkeelle lainsäädännön tarkastelusta edeten opettajakouluttajien koulutuksesta varsinaiseen opettajankoulutukseen, Juntunen pohtii.

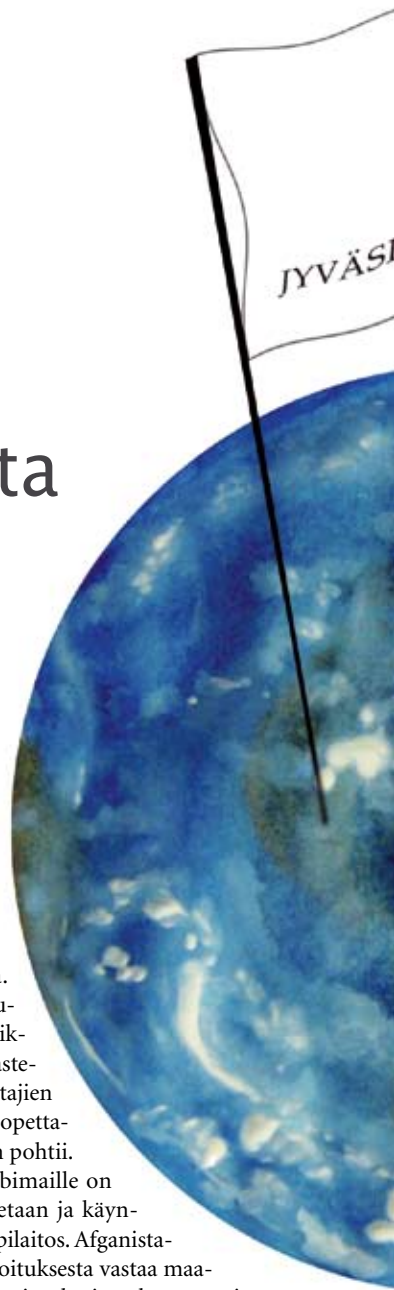
Vastakohta rikkaille arabimaille on Afganistan, minne perustetaan ja käynnistetään ammatillinen oppilaitos. Afganistanin koulutushankkeen rahoituksesta vastaa maailmanpankki, ja UniServicesin yhteistyökumppanina toimii brittiläinen pörssiyritys.

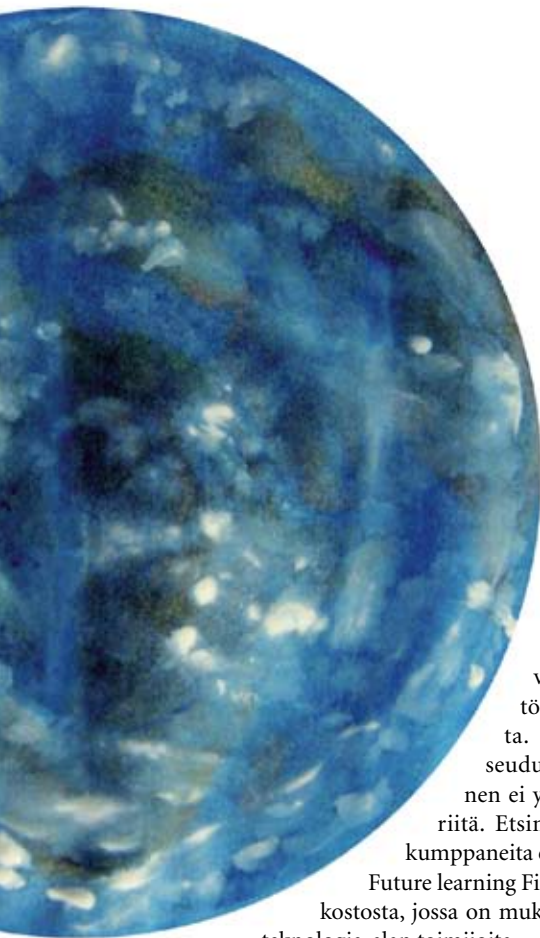
– Afganistan ei ole helppo toimintaympäristö. Maassa on paljon riskejä, eikä ole ollenkaan varmaa, pystyykö kaksivuotisen koulutuksen viemään keskeytyksettä läpi.

Teknologiaosaamista tarvitaan

Juntunen puhuu voimakkaasti kansallisen verkottumisen puolesta. Hänellä on visio 3G-koulutustuotteesta.

– Uskon, että koulutusviennissä teknologian hyödyntäminen tulee lisääntymään huomattavasti. Teknologian

lisäksi koulutuspakettiin pitää kuulua pedagogista ja vahvaa sisältöosaamista. Jyväskylän seudun osaaminen ei yksin tähän riitä. Etsimme uusia kumppaneita esimerkiksi Future learning Finland -verkostosta, jossa on mukana paljon teknologia-alan toimijoita

Kotimaisten yhteistyötahojen avulla etsitään myös globaaleja kumppaneita ja uusia markkinointiverkostoja sekä asiakaskontakteja täydentämään nykyisiä.

– Virittelemme yhteistyötä muun muassa turkulaisen Sanakon kanssa, joka kehittää koulutusteknologiaa. Meidän tehtävämme olisi kouluttaa ulkomaalaisia opettajia hyödyntämään tätä teknologiaa sekä ymmärtämään modernia oppimiskäsitystä. Aasiassa meillä on tarjousvaiheessa olevia yhteisiä liiketoimia. Tämä toimintamalli on kuitenkin vielä kehitysvaiheessa, Juntunen muistuttaa.

Peda.net-kouluverkko toimii monella kielellä

Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen kehittämä ja koordinoima Peda.net-kouluverkko on käytössä jo noin 75 kunnassa eri puolilla Suomea. Kouluverkko tarjoaa jäsenilleen verkkotyövälineitä sekä koulutus-, tutki-, kehittämis- ja tutkimuspalveluita.

Kouluverkon tavoite on tieto- ja viestintätekniikan tarkoituksenmukaisen käytön edistäminen opiskelussa ja opetuksessa.

Peda.netiä käytetään myös Suomen rajojen ulkopuolella Balkanilta Venäjälle.

– Tieto siitä on levinnyt ulkomaille suomalaisten koulujen ja yliopiston kansainvälisten hankkeiden välityksellä sekä Uniservicesin ja EduCluster Finlandin yhteistyöhankkeiden kautta, kertoo tutkija **Jaana Kettunen** Koulutuksen tutkimuslaitoksesta.

Ulkomailla käytössä oleva Peda.netin englanninkielinen versio on samanlainen kuin Suomessakin.

– Siitä puuttuu vain suomalaisten koulujen opetussuunnitelmatyöhön tarkoitettu OPS-PRO. Peda.netin Veräjän eli materiaalin jakelualustan ja verkkolehden käyttöliittymät on käännetty myös esimerkiksi ruotsiksi, saameksi, saksaksi ja venäjäksi.

Myös eurooppalaisen ohjauspolitiikan verkoston hallinnointi ja tiedotus toteutetaan Peda.netin verkkotyövälineiden avulla.

– Lisäksi KTL on täydennuskouluttanut ohjausalan opettajia internetin käyttöön muun muassa Maltalla, Latviassa ja Kreikassa. Lisäksi Veräjää on hyödynnetty monien kansainvälisten seminaarien verkkosivujen tuottamisessa esimerkiksi Suomen EU-puheenjohtajakaudella.

TEKSTI JA KUVAT Kirsi-Marja Nurminen

Henkireikä ja näköalapaikka

Juha Äystö

Professori fysiikan laitoksessa

"Jyväskylän yliopiston kiihdytinlaboratorio huippuyksiköineen on kansainvälisesti tunnustettu ja rahoitettakin tutkimus- ja koulutuskeskus. Tieteellinen työni liittyy atomiytimien rakennetutkimukseen ja sen tuoman uuden tiedon soveltamiseen. Näiden alojen kokeellinen tutkimus tapahtuu yleensä suurissa, kansainvälisesti toimivissa tutkimuslaitoksissa. Aktiivinen yhteys näiden laitosten tutkimustoimintaan on tärkeää myös Jyväskylän oman kiihdytintutkimuksen kannalta katsoen.

Tulin fysiikan laitokseen töihin assistentiksi syksyllä 1970. Olen ollut aktiivisesti mukana kansainvälisissä tehtävissä 1980-luvun lopusta lähtien, kun sain vetovastuun uuden kiihdytinlaboratorion tiedeohjelmassa. Sitä ennen työskentelin post doc -tutkijana Berkeleyn yliopistossa, josta sain lopullisen kimmokkeen ydinfyysikoksi.

2000-luvun alussa toimin European Science Foundationin asiantuntijakomitean puheenjohtajana. Vuoden

2008 alusta sain kutsun arvovaltaisen CERNin Scientific Policy Committee'n jäseneksi. Sen jäsenistöön on aikojen kuluessa kuulunut useita Nobel-palkittuja fyysikoita, kuten Niels Bohr. Olen myös ydinfyysiikan johtavien julkaisusarjojen toimituskuntien jäsen. Viimeisten vuosien aikana olen toiminut aktiivisesti Suomen saamiseksi mukaan Saksaan rakenteilla olevaan uuteen kiihdytinfyysiikan kansainväliseen tutkimuskeskukseen FAIRiin. Tämä tulee toteutumaan jo tämän vuoden aikana.

Kansainväliset tehtävät ja tutkimusyhteistyö ovat itselleni tärkeä henkireikä ja näköalapaikka tutkimusalani eturintamaan. Iän karttuessa parasta on kuitenkin ollut nähdä nuorten tutkijoiden voimakas esiinmarssi. He osaavat mielestäni hienosti hyödyntää ne valtavat mahdollisuudet, jotka kansainvälinen tutkimus- ja koulutusyhteistyö on tuonut mukanaan."

Sarianna Sipilä

Suomen gerontologian tutkimuskeskuksen tutkimusjohtaja

"Gerontologia eli oppi vanhenemisesta on universaalialue, joka kiinnostaa kaikkia samalla lailla ympäri maailman.

Työskentely kansainvälisessä ympäristössä on arkea monille Jyväskylän yliopiston tutkijoille. Työ vie mukanaan eri puolille maailmaa, mutta teknologia tuo maailman myös oman työpöydän ääreen. Henkilökohtaisia kontakteja ei silti korvaa mikään. Kolme tutkijaa kertoo suhteestaan kansainvälisyyteen.

Sen tuottama tieto on niin ikään sovellettavissa varsin laajasti. Gerontologian merkitys kasvaa jatkuvasti. Siksi tutkimus on hyvin intensiivistä ja monitieteistä. Kansainvälinen toiminta ja kontaktit nopeuttavat uusimman tiedon saamista. Tällä alalla erityisesti pitäisi aina olla vähän edellä aikaansa ja ennustaa, mitä pitäisi tutkia.

Olen työskennellyt gerontologian ja kansanterveyden assistenttina vuodesta 2001 lähtien. Nykyisessä tehtävässäni aloitin vuonna 2007. Tämän vuoden alussa käynnistyi iso EU-projekti MYOAGE, jossa on mukana 19 partneria 10 eri maasta. Jyväskylän yliopisto on ainoana Suomesta mukana, ja minä vedän tutkimusta täällä. MYOAGEssa tutkimme lihaksen vanhenemista ja ikääntymiseen liittyvän lihasheikkouden ehkäisy- ja hoitokeinoja.

Lisäksi olen mukana tutkimuksessa, jossa selvitetään naissukupuolihormonin vaikutusta ja merkitystä naisten lihaksiin. Tutkimuksessa tehdään kansainvälistä yhteistyötä. Toimin arvioijana useissa kansainvälisissä tieteellisissä aikakauslehdissä, samoin esitelmöin alan kongresseissa.

Verkostojen luominen on kansainvälisessä toiminnassa erittäin tärkeää. Eri tutkimusryhmissä ajatellaan usein eri tavoin tai eri näkökulmasta asioita, joten niissä mukana oleminen edistää myös omaa ajattelua. Olen myös löytänyt hyviä ystäviä oman alan tutkijoista.

Joskus on tietysti hankalaa, kun ei voi käydä oven takana hoputtamassa tutkijoita pysymään aikataulussa eivätkä sähköposti ja kännykkä aina auta saamaan ihmisiä kiinni.”

sainvälisissä tutkimushankkeissa.

Olen ollut KTL:ssä töissä vuodesta 1989 lähtien. Olin silloisessa tutkimusryhmässä ensimmäinen, joka lähti kansainvälistymään. En tehnyt sitä vain uran takia, vaan myös älyllisestä uteliaisuudesta. Kansainväliselle yleisölle kirjoittaessa on ajateltava eri tavoin. Teen parhailaan artikkelia amerikkalaiseen julkaisuun.

Tällä hetkellä olen tutkimusalani johtavan kansainvälisen lehden yhtenä toimittajana. Se on todellinen näköalapaikka. Lisäksi olen asiantuntijana Irlannin kansallisen korkeakoulustrategian laadinnassa. Parhailaan meillä on myös vireillä tutkimushanke korkeakoulujen verkottumisesta tietoyhteiskunnassa. Siihen on rahoitusta European Science Foundationista. Hankkeessa olisi mukana kaikkiaan seitsemän eri maata.”

Jussi Välimaa

Korkeakoulututkimuksen professori Koulutuksen tutkimuslaitoksessa (KTL)

”Tutkimuskohteeni korkeakoulu on ilmiönä kansainvälinen. Tutkimuksessa on siksi aina mukana kansainvälinen ulottuvuus. Kansainvälisyys tuo suomalaiseen tutkimukseen tuoreen näkökulman. Sama toimii tietysti myös toisinpäin. Vuorovaikutus kansallisen ja kansainvälisen näkökulman välillä on erityisen hyödyllistä kan-

TEKSTI Anna Grönlund

KUVA Petteri Kivimäki

Globaalit ongelmat ratkotaan kasvuyrityslaboratoriossa

Global Venture Labin perustajat Marko Seppä, Ikhlaj Sidhu ja Dhruves Biswas kilistivät yhteistyölle Jyväskylässä maaliskuussa järjestetyssä Suomen GVL:n avajaistilaisuudessa.

Uusi globaali aloite, Global Venture Lab (GVL), esiteltiin maaliskuussa vuosittaisessa, nykyisiä ja tulevia yrittäjiä, bisnesenkeleitä, pääomasijoittajia, neuvonantajia, yrityskehittäjiä sekä tutkijoita yhdistävässä V2C Forum -tapahtumassa Jyväskylän yliopistossa. Kansainvälinen kasvuyrityslaboratorio GVL kokoaa opiskelijat, tutkijat ja bisnesosaajat saman katon alle ja haastaa heidät muuttamaan ajatteluaan ja toimintatapojaan suhteessa tutkimukseen, opiskeluun ja yritystoimintaan.

– GVL on osaamissijoituksiin eli yritysten ”jaettuun vanhemmuuteen” nojaava yliopistollinen yritysten kasvuympäristö ja yhteisiin tavoitteisiin vapaaehtoisesti sitoutuneiden eritaustaisten ihmisten muodostama yhteisö, jossa opiskelijan on määrä tutkia, tutkijan tehdä bis-

nestä ja bisnesosaajan opiskella – ja päinvastoin, kertoo Global Venture Labin suomalainen perustaja, Jyväskylän yliopiston kasvuyritystoiminnan professori **Marko Seppä**.

– Tämä on rajoja rikkova yhteisö, joka toimii useissa yliopistoissa, mutta yliopistot eivät kuitenkaan omista sitä. GVL on samaan hiileen puhaltavien tutkijoiden, opiskelijoiden ja liiketoimintaosaajien kasvava, globaalisti ajatteleva yhteisö, Seppä maalailee.

Allianssi kotipesänä

Global Venture Lab -toiminta käynnistyi Yhdysvalloissa marraskuussa 2008 ja Intiassa kuluvan vuoden tammi-kuussa. Toiminta tähtää erityisesti niin sanottujen suur-

ten globaalien ongelmien ratkaisemiseen kasvuyritys-toiminnan avulla.

– Vaihtoehtoinen energia, puhdas teknologia ja kestävä kehitys ovat Global Venture Labin avainsanoja. Toimintaan osallistuvia henkilöitä yhdistää intohimo maailman pelastamiseksi suunnattuun kasvuyritystoimintaan, Marko Seppä kertoo.

GVL:n amerikkalaisen perustajan, UC Berkeleyyn Center for Entrepreneurship and Technologyn johtajan **Ikhlaq Sidhun** tavoitteena on pikemminkin uusien teollisuusalojen kuin yksittäisten yritysten luominen. GVL:n intialainen perustaja, IIT Kharagpurin yrittäjyysohjelmien johtaja **Dhrubes Biswas** puolestaan korostaa ”pyramidin pohjan” eli maailman vähäosaisimpien mukaan tempaamisen merkitystä.

Suomessa Global Venture Labin kotipesä on Jyväskylän yliopiston, Tampereen teknillisen yliopiston ja Tampereen yliopiston muodostama Yliopistoallianssi. GVL on yksi Yliopistoallianssin ensimmäisistä kärkihankkeista, mutta siinä on alusta alkaen ollut mukana myös muiden suomalaisten yliopistojen edustajia.

GVL:n portfolioissa on mukana sekä vasta varhaisessa konseptointivaiheessa olevia opiskelijavetoisia kasvuyrityshoitoja että jo hyvään vauhtiin ehtineitä kasvuyrityksiä. Vauhtiin ehtineistä hyväksi esimerkiksi sopii espoolainen Nomovok Oy, joka toimii kansainvälisessä ympäristössä ja toteuttaa avoimen lähdekoodin tietojärjestelmäratkaisuja elektroniikka- ja konepajateollisuudelle. Nomovok noteerattiin Deloitteen FAST-50-listalla Suomen kolmanneksi nopeimmin kasvavaksi yritykseksi.

Osaamissijoitus on kumppanuutta

Suomen GVL-tiimi hallinnoi myös maailman ensimmäisen osaamissijoitusyhdistyksen, vuonna 2005 perustetun Suomen kanssaryrittäjät (SKY) ry:n toimintaa. SKY tukee kansainväliseen menestykseen tähtäävää kasvuyritystoimintaa ja kanssaryrittäjyyttä.

– Kanssaryrittäjä on osaamissijoittaja, yritykseen omistuksellisesti sitoutunut mentori tai rahasisijoituksen lisäksi omistajaohjaukseen aktiivisesti osallistuva bisnesenkeli, joka jakaa henkilökohtaisesti yrittäjän kanssa voitot ja tappiot, syyt ja seuraukset, yhteisenä päämääränä kasvat-
taa yrityksen realisoitavissa olevaa arvoa. Osaamissijoitus syntyy siis yksilöiden vuorovaikutuksesta, on yksilöjen kumppanuutta ja edellyttää äärimmäistä luottamusta ja sitoutumista, Marko Seppä kertoo.

Global Venture Labin portfolioyrityksiä oli V2C Forumin Kasvun kiitoradalla sparraamassa joukko erilaisia eturivin palveluntarjoajia: Aava & Bang, Asianajotoimisto Procope & Hornborg, Finnvera, PricewaterhouseCoopers ja Technopolis Ventures.

Lisätietoja: www.GVL3.com

A World-Wide Network of Excellence

Alexander von Humboldt (1769–1859), brother of linguist, university reformer and statesman Wilhelm von Humboldt (1767–1835), was a scholar passionately interested in all natural, social and cultural phenomena and deeply convinced of the interdependence of animals, plants and men. The results of his ground-breaking exploration of South America were published as *Voyage aux régions équinoxiales du Nouveau Continent*, 34 vols, 1805–1834, whereas a synthesis of the physical world, *Kosmos*, appeared in five German-language volumes between 1845 and 1862. For Alexander von Humboldt, scientific cooperation and networking of scholars knew neither political nor confessional borders.

The present Alexander von Humboldt Foundation (Alexander-von-Humboldt-Stiftung) was founded in 1953. Its main goal is to promote long-standing cooperation between Germany and the rest of the world through funding individual research projects in all fields of knowledge, the only criterion being the quality of the project and of the scholar.

With its approximately 80 universities and 230 research institutes, Germany is an attractive partner for international research cooperation. Since 1953, the Foundation has funded over 23 000 scholars, among whom 40 Nobel prize winners. More than 200 Finns have benefited from extensive research stays in Germany at different points of their career.

Outi Merisalo

Professor of Romance Philology at the University of Jyväskylä, Humboldt Ambassador Scientist in Finland and chair of the Alexander von Humboldt Club in Finland.

Scholarships for all seasons

The Humboldt scholarship scheme is divided into four career phases:

- 1 *The Humboldt Research Fellowship for Postdoctoral Researchers*, the *Sofja Kovalevskaja Award* (1,65 million euros) for top-rank young scholars.
- 2 *The Humboldt Research Fellowship for Experienced Researchers* with an original research profile, the *Friedrich Wilhelm Bessel Research Award*.
- 3 *The Humboldt Research Award* in recognition of outstanding achievements of scholars at the peak of their careers, the *Helmholtz-Humboldt-Research Award* in natural sciences and the *Max-Planck-Research Award* for international collaboration between excellent scholars.
- 4 *The Alexander von Humboldt Professorship* (3,5 to 5 million Euros) for scholars of all disciplines from abroad for long-term research at universities and research institutions in Germany.

For more information see www.avh.de and www.jyu.fi/Members/merisalo/HCF

TEKSTI Janiika Vilkuna

KUVA Petteri Kivimäki

Opettajavierailusta

Uusia tuulia, energiaa ja yhteistyötä

Kansainvälisen vetovoiman lisääminen. Osaamisen viennin edistäminen. Monikulttuurisen yhteiskunnan kehittäminen. Tässä muutamia esimerkkejä tuoreen korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian tavoitteista. Näitä tavoitteita yliopistossa tukevat muun muassa tutkija-, opettaja- ja opiskelijavaihto-ohjelmat. Kansainvälisille opetusvierailuille asetettuja määrällisiä tavoitteita ei viime vuosina ole pystytty toteuttamaan, joten aktiivisuutta olisi varaa kasvattaa.

Kokemusta vierailuiden annista vuosien varrella kerännyt lehtori **Pekka Makkonen** tietojenkäsittelytieteiden laitoksesta listaa opettajavaihdolle monta hyvää syytä.

- Opettajavierailu mahdollistaa uusien ideoiden testaamisen opetuksessa. Muiden yliopistojen toimintatavat tulevat vierailuilla tutuiksi, ja näin saamme hyviä virikkeitä oman toimintamme kehittämiseen. Opettajavierailun tuloksena syntyy usein yhteistyötä, ja pääsemme kumppanilaitostemme kanssa täydentämään toistemme koulutusohjelmia. On aina opiskelijoillemme plus-saa, kun saamme jonkun erikoisalalan asiantuntijan opettamaan.

Jo ensimmäisestä opettajavierailusta voi saada paljon irti, todistaa diskurssintutkimuksen professori **Sari Pietikäinen**. Hänen ensimmäinen opettajavaihtonsa suuntautui Irlantiin Limerickin yliopistoon viime maaliskuussa, ja se toimi vastavierailuna tohtori **Helen Kelly-Holmesin** vierailulle kielten laitokselle viime syksynä. Opetusvierailut ovat Pietikäisen mielestä luonnollinen jatke laitosten aiemmalle tutkimusyhteistyölle. Kohteessa on käynyt kielten laitokselta myös hallintohenkilökuntaa vierailemassa, joten yhteistyö läpäisee nyt niin

tutkimuksen, hallinnon kuin opetuksenkin.

- Haluamme lähteä kehittämään myös jatko-opiskelijoiden ohjaus-, pätevyitymis- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia. Olemme lisäksi kehittäneet uusia ideoita etäopiskeluun. Yksi jatko-opiskelija kumppanilaitokseltamme osallistuikin jo kurssillemme moniviestimen välityksellä. Opettajavierailulla on mahdollista tavata ja löytää samanhenkisiä ihmisiä, ja nautin siitä, että vierailulla ihmiset olivat todella aidosti kiinnostuneita aihepiiristäni. Opettajavierailu antaa energiaa omaan työhön ja työssä viihtymiseen.

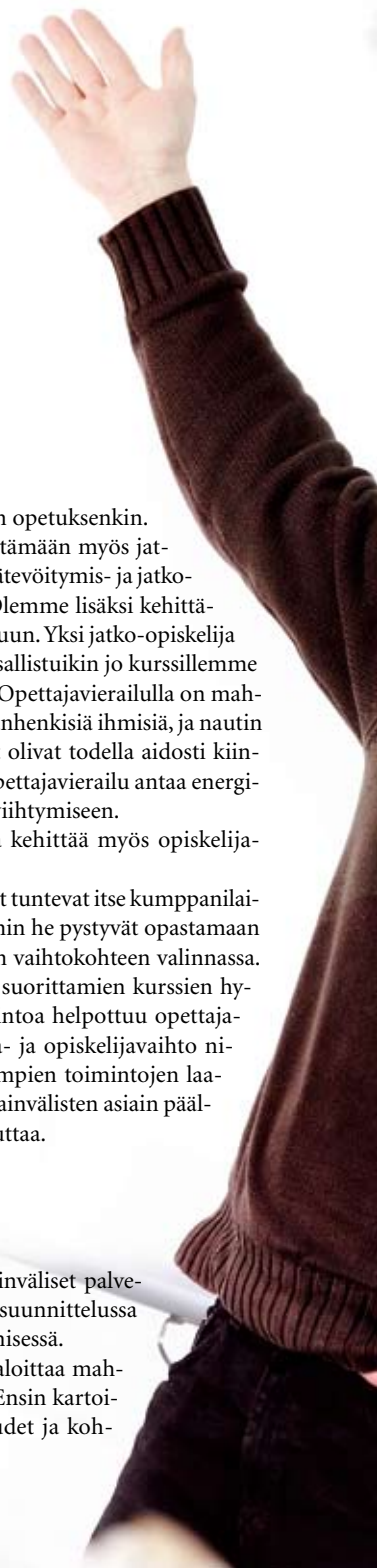
Opettajavaihto edistää ja kehittää myös opiskelijavaihtoa.

- Mitä paremmin opettajat tuntevat itse kumppanilaitosten opetusta, sen paremmin he pystyvät opastamaan omia opiskelijoitaan sopivan vaihtokohteen valinnassa. Myös opiskelijan vaihdossa suorittamien kurssien hyväksilukeminen osaksi tutkintoa helpottuu opettajakontaktien myötä. Opettaja- ja opiskelijavaihto nivoutuvat näin yhteen molempien toimintojen laadun kehittävällä tavalla, kansainvälisten asiain päällikkö **Tuija Koponen** muistuttaa.

Valmistelua ja valmentautumista

Jyväskylän yliopiston kansainväliset palvelut auttaa alkuun vierailun suunnittelussa ja sopivan rahoituksen etsimisessä.

- Suunnittelu kannattaa aloittaa mahdollisimman hyvissä ajoin. Ensin kartoitetaan rahoitusmahdollisuudet ja koh-

deyliopistot. Kun kohdeyliopisto on selvillä, sovitaan aikataulusta ja työjärjestelyistä sekä vastaanottavan että oman laitoksen kanssa ja laaditaan virkamatkaesitys. Aikataulujen sovittelu on haastavinta, sillä akateeminen kalenteri eri maiden korkeakouluissa vaihtelee, Tuija Koponen kertoo.

– Meihin voi ottaa yhteyttä heti, kun on tutustunut verkkosivuihimme, ja tietää edes vähän, mikä ilman-suunta tai ohjelma kiinnostaa. Haluamme rohkaista myös nuoria opettajia vierailuille.

Matka- ja majoitusjärjestelyjen lisäksi opettajan on huolehdittava opetuksensa suunnittelusta ja mahdollisen muun ohjelman sopimisesta.

– Aluksi valmistellaan luentorunko ja harjoitukset, joiden avulla opiskelijat varsinaisesti oppivat luennoilla käsitellyt asiat. Järjestän itse vierailuluentoni niin, että viikon luentojen jälkeen jatketaan vielä muutaman viikon on-line-osuudella ja tavataan lopuksi vielä virtuaalisesti, Makkonen kertoo.

[Jatkuu seuraavalla sivulla »](#)

Lehtori Pekka Makkonen tietojenkäsittelytieteiden laitoksesta on tehnyt ahkerasti opettajavierailuja.

Fakta

- Suurin osa opetusvierailuista viikon mittaisia
- Rahoitusta tarjoavat mm. Erasmus (Eurooppa), opetusvierailurahoitus (kahdenväliset sopimusyliopistot Euroopan ulkopuolella), CIMO Finnish-Russian (FIRST) -ohjelma Venäjälle, North-South-South -ohjelma Afrikkaan, Opetusvierailuapurahat Chileen ja Argentiinaan
- Opetusvierailumahdollisuudet olleet vajaakäytössä viime vuosina, enemmän vierailuja toivotaan
- Opetusvierailujen lisäksi henkilökuntavierailut: yliopiston palveluksessa oleva henkilö voi hakea rahoitusta ammatillista osaamistaan kehittävään vierailuun Eurooppaan
- Lisätietoja: www.jyu.fi/hallinto/intl/henkilokunnalle

» Pietikäinenkin puhuu valmistelun tärkeydestä.
– Annoin itse opiskelijoille etukäteen luettavaa tutkimusaiheistani. Pidän paikan päällä luennot, jotka sisällysivät paljon keskustelua. Itselleni luennot olivat enemmänkin seminaarityyppisiä. Opetuksen ohella sisällytin vierailuuni myös etukäteen sovittuja tapaamisia tohtoriopiskelijoiden ja graduntekijöiden kanssa. He laittoivat minulle ennen vierailuani tekstejä ja kysymyksiä, joita sitten kävimme tapaamisessa yhdessä läpi.

Mikäli vaihtoon lähteminen askarruttaa tai vieraalla kielellä opettaminen tuntuu hankalalta, voi lisävarmuutta hakea koulutuksesta.

– Jos on epävarma omista taidoistaan opettaa vieraalla kielellä, asiaa kannattaa kokeilla ensin ”kotikentällä”. Lisäksi varmuutta voi hakea hyödyntämällä yliopistomme vieraalla kielellä opettamiseen valmentavia koulutuksia, kertoo Tuija Koponen.

Kulttuurien risteyksissä

Opettajavaihto kasvattaa kulttuurienvälisen viestinnän taitoja, ja matkalla edustetaan aina myös koti-Suomea, kotiyliopistoa ja kotikaupunkia.

– Erityisesti opiskelijat voivat kysellä muun muassa Suomeen yleisesti liittyviä asioita. Voi ajatella, että vierailulla toimitaan sekä oman maan että yliopiston lähettiläänä. Sitä ei pidä säikähtää, vaan lähteä pää pystyssä innokkaasti asioista kertomaan, Koponen rohkaisee.

Kulttuurierot nousevat vierailuilla usein esiin.

– Esimerkiksi ranskalaiset haluavat ehdottomasti pitää kahden tunnin ruokatauon. Heidän mielestään meidän puolen tunnin tai vartin tauko, jolla haukataan vähän voileipää, on ennenkuulumatonta, Makkonen naurahtaa.

Kuitenkin myös yhtäläisyyksiä löytyy, ja niitä voi miettiä jo etukäteen.

– Maaliskuun alkupuolella olin Espanjassa erään opiskelijaprojektin päätöstilaisuudessa puhumassa opiskelustrategioista sekä life-long-learning-asioista. Pidän esitykseni sivujuonessa mukana formula-aihetta, ja opiskelijat pysyivät todella kiinnostuneina. Espanjalaisia ja suomalaisia yhdistää formulakulttuuri. Kerroinkin heille, etteivät suomalaiset ole välttämättä aina puheliaita, mutta formuloista puhuttaessa pääsee aina helposti juttusille. Vinkkinä opetusvierailuita suunnittelevalle sanoisin, että Euroopassa matkustaessaan kannattaa olla perillä formuloista ja jalkapallosta, vaikei urheilua muuten itse seuraisikaan. Keski-Euroopassa small talk on hyvin tärkeää, ja siksi on hyvä olla perillä ihmisten mielenkiinnon kohteista, muistuttaa Makkonen.

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen
PIIRROS Jonna Markkula

Guruja hihasta kiinni

Tyyppillinen tilanne kansainvälisessä kongressissa: osa tutkijoista sukkuloi sujuvasti muiden joukosta ja etsii aktiivisesti uusia kontakteja, osa vain hengailee nurkissa.

– Varsinkin saman maan tutkijoilla on paha tapa keääntyä yhteen, vaikka he jo tuntevat toisensa. Ehkä he odottavat, että verkostokeiju tulee ja luo heille verkostot tyhjästä, arvailee tutkija **David Hoffman** Koulutuksen tutkimuslaitoksesta.

Kongressissa kannattaa rohkeasti nykäistä oman alan guruja hihasta. Toisaalta ei kannata juosta pelkästään gurun perässä vaan etsiä myös uusia, nousevia kykyjä.

– Olen omille opiskelijoilleni neuvonut, että omaa tutkimusta pitää osata tällaisissa tilanteissa esitellä lyhyesti ja tiiviisti. Kyllä guruillakin on sen verran aikaa. Ei pidä epäröidä olla aktiivinen.

Hoffman korostaa, ettei hän ole verkostojen tutkija, mutta hän on aina ollut niistä kiinnostunut.

– Ehkä se johtuu siitä, että näen omaan tutkimusalaani liittyvät ihmiset nimenomaan ihmisinä ja kasvoina eikä vain niminä. Monet heistä ovat todella cooleja tyyppejä, joiden kanssa minulla on paljon yhteistä. Kaikkiin ei ole tietysti aikaa tutustua kunnolla, mutta mielestäni on tärkeää joskus voida puhua muistakin kuin työasioista. Työntekokin sujuu silloin helpommin. Parhaat ideat tulevat usein pubissa, kun on hauskaa ja voi rennosti jutella toisten kanssa, naurahtaa Hoffman.

Verkostot auttavat tutkijaa tarkastelemaan tutkimusaihettaan eri näkökulmasta.

– Jotkut asiat voivat muuttua kiinnostaviksi vasta silloin. Kun tutkija määrittelee oman tutkimusaiheensa, hän voisi samalla yhtä hyvin etsiä kasvot tärkeille ihmisille ja oppia tuntemaan heidät.

Huippuyksiköt hyviä verkostoitujia

Hoffmanin tutkii korkeakoulutuksen eroja ja yhtäläisyyksiä eri maissa. Hän on kotoisin Alaskasta, josta hän muutti suomalaisen vaimonsa kanssa Jyväskylään.

– Suomi ja Alaska ovat verkostojen luomisen kannalta samantyyppisiä maita. Ihmisillä ei aina ole ihan selkeää käsitystä siitä, mistä olet kotoisin. Se voi tosin olla myös kiinnostusta ja huomiota herättävä seikka.

Korkeakoulutusta tutkivien joukko tulee Hoffmanin mukaan äkkiä tutuksi.

– Kansainvälisten tutkimuslaitosten lisäksi on tunnettava kansalliset laitokset. Suomessa niitä on vain 3-4. Kansallisten verkostojen luominen on ihan yhtä tärkeää kuin kansainvälisten, Hoffman muistuttaa.

Jyväskylän yliopistossa on Hoffmanin mukaan sekä hyviä että huonoja verkostoitujia.

– Jotkut yksiköt ovat todella hyviä siinä. Osin verkostoituminen on myös yksilöistä kiinni. Etenkin huippuyksiköt ovat tehneet mittavaa yhteistyötä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin saavuttaakseen asemansa. Toiset yksiköt ovat enemmän keskittyneet toimimaan kansallisella tasolla eikä heitä kiinnosta hakeutua kansainvälisille kentille. Kaikki on kiinni yksikön ydintehtävistä, Hoffman pohtii.

Julkaise ja tutki ulkomailla

Kansainvälistä uraa rakennettaessa tärkeintä on markkinoida itseään kansainvälisesti.

– Esimerkiksi julkaisemalla kansainvälisissä julkaisuissa sekä osallistumalla kongresseihin ja kesäkouluihin saat luotua itsellesi verkoston, josta on apua työllistymisessä. Suosittelen jokaiselle tohtoriopintoja tekeväälle muutaman kuukauden työskentelyä oman alan johtavassa tutkimusryhmässä. Se tuo tärkeää kansainvälistä kokemusta, sanoo fysiikan professori **Harry J. Whitlow**.

Whitlow'n omasta tutkimusryhmästä löytyy lukuisia esimerkkejä kansainvälistä uraa rakentavista tutkijoista.

– Esimerkiksi yksi juuri väitellyt tutkija aloitti heti postdoc-tutkimuksensa synkrotronilla eli hiukkaskiihdyttimellä, joka on yksi maailman parhaista. Hän vietti viisi kuukautta tohtoriopinnoistaan Singaporessa, mikä mahdollisti pääsyn huippututkimusympäristöihin. Yksi tohtoriopiskelija teki tutkimuksensa EU:n yhteisessä tutki-

muskeskuksessa ja toinen on parhaillaan Thaimaan johtavassa biolääketieteellisessä yliopistossa.

Whitlow korostaa julkaisujen merkitystä uran peruskivinä.

– Julkaisut arvostetuissa julkaisuissa auttavat ennen kaikkea löytämään rahoitusta jatkotutkimuksiin myös ulkomailla. Oikoteitä maineeseen ei ole, mutta toki oman tutkimusryhmän johtajasta voi olla paljon apua, jos hänellä on hyviä kansainvälisiä yhteyksiä.

Jyväskylän yliopiston huippuyksiköt tarjoavat Whitlow'n mukaan maailmanluokan koulutusta.

– Ne houkuttelevat tänne myös parhaita, kansainvälisiä opiskelijoita ja tutkijoita. Näin on myös helpompaa solmia suhteita parhaisiin tutkijoihin, kun he tulevat omaan yliopistoon. Ainoa haitta Jyväskylässä on kansainvälisen lentokentän puute, mikä tekee tänne matkustamisesta hankalaa. Ja toki kieli tuottaa omat vaikeutensa.

Tutkimusprofessori tuo eettisyyttä liiketoimintaan

Kuka olet ja mitä teet?

Olen **Antti Hautamäki**, tutkimusprofessori Agora Centerissä. Olen aloittanut työssäni maaliskuun alussa.

Mitä tutkit parhaillaan?

Oma tutkimusalueeni on innovaatiotoiminta ja palveluinnovaatiot. Parhaillaan tutkin Jyväskylän seudun paikallisia innovaatioympäristöjä, joita kutsun innovaatioiden ekosysteemeiksi. Tutkin siis sitä, miten hedelmällistä paikallisten toimijoiden vuorovaikutus on ja miten toimijoiden kohtaamisissa syntyy uusia innovaatioita.

Entä tulevaisuudessa?

Olen aloittamassa tutkimusta Helsingin seudun kilpailukyvyssä globaalissa innovaatiotaloudessa. Jyväskylän seutu antaa siihenkin lisänsä, kun nähdään, miten tällainen hyvin dynaaminen, vähän pienempi alue uudistuu ja pärjää. Lisäksi kiinnostava tutkimusalue on yliopiston palveluinnovaatioiden kehittäminen ja käyttöönotto. Yliopistossa syntyy paljon uusia keksintöjä ja ideoita, mutta niiden tie käytäntöön, yrityksiin tai julkiselle puolelle, on usein katkonainen ja heikko. Yliopiston kannalta on iso juttu oppia ymmärtämään, miten näitä ideoita kehitetään ja saatetaan käytäntöön asti. Näin tutkimus saisi enemmän vaikuttavuutta, ja ideoitamme voitaisiin käyttää paremmin yhteiskunnan hyväksi.

Olet kehittänyt kestävänn innovaation käsitteen, mitä se tarkoittaa?

Kaikissa innovaatioissamme pitäisi ottaa huomioon ilmastonmuutos ja se, että tuotteillamme ja palveluillamme on suuri vaikutus ympäristöön ja ihmisten hyvinvointiin. Meidän täytyy tehdä sellaisia tuotteita, jotka kestävät mieluummin kymmeniä vuosia kuin kaksi kuukautta. Palveluja tulee kehittää ihmiskeskeiseksi niin, että ne lähtevät ihmisten aidoista tarpeista ja tukevat ihmisten omaehtoista toimintaa. Olen siis halunnut tuoda eettisen näkökulman mukaan innovaatioihin. Uskon vakaasti, että tämä on myös hyvää bisnestä.

Jos saisit olla yliopistodiktattori, mitä tekisit?

Lisäisin monitieteellistä vuorovaikutusta ja joustavuutta yliopistoon. Yliopisto on täynnä vanhoja, historiasta peiryttyneitä ryhmittymiä, ainelaitoksia ja tiedekuntia. Kuitenkin isot tieteelliset haasteet ovat monitieteisiä. Pyrkisin madaltamaan laitosten ja tiedekuntien raja-aitoja. Muodostaisin entistä enemmän isoja, poikkitieteellisiä tiimejä, jotka työskentelisivät kaikkein vaikeimpien ja vaativimpien ongelmien kanssa.

Mitä tekisit, jos et olisi tutkimusprofessori?

Pidän asioiden miettimisestä ja kirjoittamisesta. Ehkä istuisin kotona tietokoneen ääressä ja sinkauttaisin sieltä säkeneitä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Työskentelisin myös joskus mielelläni ulkomailla lämpimimmässä maissa. Tärkeintä mielestäni niin tutkijana, työntekijänä kuin ihmisenäkin on elämän rikkaus, mielenkiintoisuus ja elämänlaatu. Näistä ei saisi tinkiä. Jokaisen ihmisen tulisi tehdä jotain itseään kiinnostavaa ja innostavaa sekä nauttia elämästä. Meidän tulisi myös järjestää olomme niin, että pystyisimme tekemään asioita rauhassa, vaikka olemmekin usein monien velvoitteiden paineessa. Pakkopullanomainen raataminen ei ole paras pohja luovuudelle ja uudistamiselle. Tässä olisi ehkä viestiä myös yliopistokollegoille.

Kuinka kulutat vapaa-aikasi?

Tärkeää on hoitaa perhe- ja ystävyys-suhteita. Pyrimme vaimoni kanssa tekemään kaikenlaisia asioita yhdessä, liikumme ja luemme paljon. Vaimoni on myös filosofi, joten puhumme yhdessä filosofiasta ja käytämme aikaa asioiden pohtimiseen.

Janiika Vilkuna

Hulluja nuo gallialaiset

Kevätaamuinen aurinko porottaa kuumasti niskaan, kun marssimme peräkanaa provencelaisen yliopiston takapihalla betonilla ja teräslangoilla reunustettua käytävää kohti rakennuksen huoltosisäänkäyntiä. Ei, kyseessä ei ole mikään hämärähomma tai edes sen kummempi poikkeustila. Tämä on ihan tavallinen arkipäivä ranskalaisessa yliopistossa, ja me, eri puolilta Eurooppaa Aix-en-Provenceen Erasmus-henkilökuntavaihtoon tulleet, yritämme päästä sisään seminaarisaliin rakennuksen saartaneiden opiskelijapartioiden huomaamatta.

Paikalliset kollegamme tietävät kertoa, että yliopisto-henkilökunnan ja opiskelijoiden on-off-lakkoilu on jatkunut jo useamman viikon ja jatkaa jo pitkään kestänyttä mielenilmausten sarjaa, joka vastustaa Ranskassa vuonna 2007 voimaan tullutta yliopistolakia. Lain tarkoituksena on lisätä yliopistojen itsenäisyyttä, mutta opettajat, tutkijat ja opiskelijat pelkäävät yliopistojen alkavan nyt tanssia liiaksi yksityisen pääoman tarjoajien tahtiin. Tilannetta ei helpota, että presidentti Nicolas Sarkozy on mennyt sanomaan ranskalaisten tutkijoiden olevan tehottomia, keskinkertaisia ja laiskoja.

Yliopistolaki näyttää siis puhuttavan ja kuohuttavan muuallakin kuin Suomessa. Lakoista, blokkauksis-

ta ja mielenosoituksista huolimatta – ja osittain oikeastaan niiden elävöittämänä – viikon mittainen henkilökuntavaihto tarjosi paitsi hyödyllistä verkostoitumista eurooppalaisten kollegojen kanssa, myös ajankohtaisia eväitä oman yliopiston kansainvälistymisen haasteisiin.

Vierailun aikana tutuiksi tulivat ranskalainen korkeakoulujärjestelmä sekä eurooppalaisten kumppaneiden hyvät käytännöt kansainvälisten suhteiden hallinnossa ja kansainvälisessä viestinnässä. Opiskelijavaihdon tapaan Erasmus-viikko ei mennyt meillä virkanaisillakaan vain ja ainoastaan tiukan asian parissa. Niin sanottuun sosiaaliseen ohjelmaan kuuluneet viinimaistelun pikakurssi ja iloiset päätösillalliset tarjosivat puitteet epämuodollisemmalle keskustelulle sekä kokemusten vaihdolle. Nämä lienevät niitä vaihdon olennaisimpia osasia, jotka kehystävät ja värittävät niin opiskelijoiden kuin meidän vähän vanhempienkin vaihdokkien Erasmus-kokemuksia vielä vuosien päästä.

Eivät lainkaan hullumpia nuo gallialaiset.

Anna Grönlund

Kirjoittaja työskentelee sisäisestä ja kansainvälisestä viestinnästä vastaavana tiedottajana yliopiston viestintäyksikössä

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen
KUVAT Petteri Kivimäki

Miten sä teit sen?

Jyväskylän yliopiston koulukierros ”7 ihmettä” vieraili maaliskuussa yhdeksällä keskisuomalaisella koululla. Petäjäveden Kintauden koululaiset tutustuivat fysiikan ihmeellisyyksiin, pääsivät kokeilemaan liikkumiseen perustuvia tietokonepelejä sekä askartelemaan kampikoneen.

– Oppilaiden mieleen jäivät erityisesti fysiikan ihmeet, jotka olivat lähes taikatemppuja. Kampikoneenkin tekeminen oli motivoivaa. Tapahtuma toi mukavaa vaihtelua koulun arkeen ja avasi mahdollisuuksia, joihin normaaliressurit eivät riitä. Päivä oli myös hyvin organisoitu. Lisää näitä!, kehui Kintauden koulun rehtori **Heikki Tyrväinen**.

Kierroksen työpajat suunnittelivat ja toteuttivat yliopiston luokan- ja aineenopettajaopiskelijat sekä informaatioteknologian tiedekunnan Agora Game Lab.

Laatujärjestelmä läpäisi ensimmäisen testin

Jyväskylän yliopiston laadunvarmistusjärjestelmä läpäisi Korkeakoulujen arviointineuvoston joulukuussa tekemän arvioinnin. Raportti auditoinnista julkistettiin maaliskuun lopulla.

– Nyt tuntuu kyllä hyvältä. Allekirjoitan raportista ainakin 99 prosenttia, myöntää yliopiston laatupäällikkö **Pirjo Halonen**.

Halosta ilahdutti raportissa erityisesti se, että tutkimuksen laadunvarmistuksen taso arvioitiin korkeimmaksi mahdolliseksi eli edistyneeksi.

– Tutkimuksen laadunvarmistuksen eteen on yliopistossa tehty pitkäjänteistä työtä jo vuosia.

Kokonaisuutena yliopiston laadunvarmistusjärjestelmä arvioitiin kehittyvälle tasolle.

Yliopiston laatutyö sai raportista hyvän ohjenuoran, kun laatujärjestelmän kehitystyö jatkuu. Seuraavaksi aiotaan kiinnittää erityistä huomiota tutkintotavoitteisen koulutuksen laadunvarmistukseen.

– Raportissa todetaan, että vastuut on jo selkeästi määriteltä ja kaikki valmiudet toimivaan järjestelmään ovat olemassa. Esimerkkinä tästä on vaikkapa laitosten pedagogisten johtajien verkosto. Nyt on tehtävä suunnitelmat toimenpiteiksi, suunnittelija **Soile Väänänen** sanoo.

– Samoin uusi johtosääntö takaa opetus- ja tiedeuvostoille mahdollisesti selkeämmän roolin. Yliopistolla on jo koulutusjohtaja, mutta hänen aikansa ei yksin riitä käytännön laatutyöhön. Eli varmasti lisää resurssjakin koulutuksen kehittämiseen tarvitaan, jotta koulutuksen laatujärjestelmä saadaan nostettua edistyneelle tasolle, jatkaa Halonen.

Yhteisöllisyydestä kiitosta

Yliopiston laatudokumentointia arviointiryhmä moitti raskaaksi.

– Sitä pitää jatkossa keventää. Minulle on kirkastunut yhä selvemmäksi se, että meidän pitäisi tarkastella toimintojamme nimenomaan prosessien eikä niinkään organisaation näkökulmasta. Tässä on vielä tekemistä, huokaa Halonen.

Jyväskylän yhteisöllisyys sai sen sijaan arviointiryh-

Auditointiryhmän puheenjohtaja Helka Urponen.

mältä kiitosta.

– Yhteisöllisyys auttaa meitä jalkauttamaan laatutyön osaksi arjen toimintakulttuuria. Vielä on tosin mietittävä, miten saada ihmiset sitoutumaan laatutyöhön ja miten tukea heitä siinä, pohtii Väänänen.

Auditointiryhmän puheenjohtaja **Helka Urponen** muistuttaa, että yliopiston laatujärjestelmä on vielä nuori.

– Silti näimme heti alussa, että talo on lähtenyt laatutyöhön tosissaan. Lähtökohdat laatutyölle ovat Jyväskylässä hyvät. Siksi en ole ollenkaan huolestunut siitä, ett-eikö yliopisto onnistuisi voittamaan haasteet.

Urponen oli todella vaikuttunut tutkimuksen laadunvarmistuksen tasosta.

– Siihen on vielä esimerkiksi koulutuksen laatutyöllä matkaa. Samoin yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen profiilia tulisi vahvistaa. Palvelutoimintaan puolestaan tarvitaan lisää asiakaslähtöisyyttä. Kaiken kaikkiaan yliopisto tuottaa valtavasti tietoa laatutyön tueksi. Olennaista on, miten sieltä osataan poimia tärkein, Urponen pohtii.

Seuraava KKA:n toteuttama auditointi tehdään näillä näkymin vuonna 2014.

Tutkimuksen eettinen ennakkoarviointi

Tutkimuksen eettistä ennakkoarviointia ehdotetaan sovellettavaksi myös ihmistieteisiin. Syksyllä 2007 tutkimuseettinen neuvottelukunta asetti työryhmän pohtimaan humanististen ja yhteiskuntatieteellisten tieteenalojen eettisen ennakkoarvioinnin ja ohjeistamisen tarpeellisuutta. Työryhmä jätti mietintönsä neuvottelukunnalle tämän vuoden alussa.

Työryhmä ehdottaa ihmistieteisiin luettaville aloille eettistä ennakkoarviointijärjestelmää. Ehdotuksen mukaan ennakkoarviointijärjestelmä toteutettaisiin siten, että yliopistot ja tutkimusorganisaatiot perustavat alueellisia eettisiä toimikuntia, joihin jäsenet valittaisiin ihmistieteisiin kuuluvilta tieteenaloilta.

Työryhmän mukaan tutkimuksen eettinen ennakkoarviointi on tarpeen vaikkapa silloin, kun tutkimuksessa puututaan tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen, tutkimus kohdistuu lapsiin tai tutkittaville esitetään huomattavan voimakkaita ärsykeitä. Ennakkoarviointi voi olla tarpeen myös sen vuoksi, että tutkimuksen rahoittaja tai julkaisija sitä edellyttää.

Loppujen lopuksi eettinen vastuu on aina tutkijalla itsellään. Tutkimuseetiikkaan kuuluu, että tutkija tuntee oman alansa tutkimuksen ja kirjallisuuden sekä kunnioittaa toisten tekemään tutkimusta. Eettisiä kysymyksiä nousee suhteessa tutkittaviin, rahoittajaan, julkaisijaan ja muihin tutkimuksen viiteryhmiin. Valmiita vastauksia tutkimuseettisiin kysymyksiin ei valitettavasti ole olemassa, vaan kysymykset ovat varsin tilanne- ja tieteenkohtaisia.

Jyväskylän yliopiston eettinen toimikunta aloitti toimintavuoden 2009 uudessa kokoonpanossa. Sen toimikausi jatkuu vuoden 2010 loppuun. Toimikunnan tehtävä on pohtia eettisiä asioita ja erityisesti tutkimuseettisiä kysymyksiä sekä keskustella ja tiedottaa eettisistä asioista. Toimikunta antaa lausuntoja tutkimushankkeille sekä järjestää etiikkaa käsitteleviä seminaareja sekä yksin että yhdessä muiden toimikuntien ja tahojen kanssa.

Lausuntoja annetaan pyynnöstä hankkeille, joiden toteuttaminen voi aiheuttaa tutkittaville fyysisiä tai psyykkisiä haittoja tai vaarantaa heidän oikeusturvaansa. Lausuntoa voivat hakea Jyväskylän yliopiston omat tutkijat ja yliopistoon kiinteässä yhteistyösuhteessa olevat tutkijat sekä tutkijaryhmät. Lausuntoa voidaan pyytää myös tutkimuksista, joissa tutkimuksen julkaisija vaatii sitä. Viime vuonna Jyväskylän yliopiston eettinen toimikunta kokoontui yhdeksän kertaa ja antoi yhteensä 20 lausuntoa. Jyväskylässä annetut lausunnot liittyvät valtaosaltaan liikunta- ja terveystieteisiin.

Eettinen ennakkoarviointi koskee perustutkimuksen jälkeistä tutkimusta. Perustutkimuksen opinnäytetöiden ohjaajien tehtävänä on huolehtia siitä, että töitä toteutettaessa noudetaan hyviä tutkimuseettisiä käytänteitä.

*Aila Virtanen
Jyväskylän yliopiston eettisen toimikunnan
puheenjohtaja*

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

Liikuntapsykologian kaksois- tutkinto poimii parhaat palat

Liikuntapsykologian maisteriohjelma solmi viime vuoden lopulla yliopiston ensimmäiset kaksoistutkintosopimukset kolmen eurooppalaisen yliopiston kanssa. Yhteistyöllä on kuitenkin pitkät juuret.

– Ensimmäiset ideat yhteisistä kansainvälisistä opinnoista esitettiin jo vuonna 1988. Eurooppalaisen maisteriohjelman suunnittelu alkoi vuonna 1992, ja ohjelma saatiin käyntiin vuonna 1996. Verkostossa on mukana 12 yliopistoa 11 maasta. Euroopan komission tuella maisteriohjelmasta muokattiin parannettu, kaksi vuotta kestävä kaksoistutkinto-ohjelma, kertoo professori **Taru Lintunen**.

Kaksoistutkinnolla tarkoitetaan kahden tai useamman korkeakoulun yhdessä järjestämää koulutusohjelmaa, joka johtaa kahteen tutkintoon. Kaksoistutkintoa varten yliopistoissa jouduttiin käymään iso vääntö, sillä yliopistojen hallintokulttuurit poikkeavat toisistaan. Yliopistoilta vaadittiin valmiutta tehdä säätöjä omiin tutkintovaatimuksiin sekä jakaa hyviä opetuskäytäntöjä.

– Kaikille osallistuminen ei ollut hallinnollisesti mahdollista. Esimerkiksi Englannissa ohjelmat ovat kustannussyistä vain yksivuotisia.

Kaksoistutkinnon suorittajat tulevat liikuntapsykologian eurooppalaisen maisteriohjelman opiskelijoista. Heillä on mahdollisuus suorittaa tutkinto myös jossakin yhteistyöyliopistossa, Lundissa Ruotsissa, Leipzigin Saksassa tai Trikalassa Kreikassa. Myös Oslon liikuntakorkeakoulu on liittymässä mukaan kaksoistutkinto-ohjelmaan.

Kansainvälinen yhteistyö on välttämättömyys pienel-

le oppiaineelle, jonka tutkijoita kussakin maassa on vähän.

– Näin opiskelijoille voidaan tarjota erikoistumis- mahdollisuuksia. Verkostoituminen muiden tutkijoiden kanssa on valtava mahdollisuus. Maisteriohjelmaan kuuluva kansainvälinen intensiivikurssi onkin palkittu Erasmus Success Stories -maininnalla. Intensiivikurssi on synnyttänyt myös uuden, kansainvälisen nuorten liikuntapsykologien järjestön. Kansainvälinen verkosto tuo lisää asiantuntemusta opetukseen ja tutkimukseen, kun ihmiset liikkuvat. Samoin löydämme sopivia ihmisiä meille tutkijoiksi. Saamme siis parhaat palat kaikista yhteistyöyliopistoista. Amerikkalaiset ovat kateudesta vihreinä seuranneet eurooppalaista yhteistyötä ja syystäkin, kehuu Lintunen.

Etua työmarkkinoilla

Maisteriohjelman koulutuspäällikkö **Anu Kangasniemi** on itsekin suorittanut alkuperäisen suppeamman eurooppalaisen liikuntapsykologian maisteriohjelman osana liikuntatieteiden maisterin tutkintoaan.

– Vaihtoyliopistokautena opiskelin Lundin yliopistossa psykologiaa. Kiinnostus psykologiaan kasvoi vuoden aikana niin, että luin itseni myöhemmin Jyväskylässä myös psykologiksi. Kansainvälisyys on sekä maisteriohjelmassa että kaksoistutkinnossa iso vetovoima, sanoo Kangasniemi, joka valmistumisensa jälkeen on työskennellyt muun muassa taitoluistelijoiden psyykkisenä valmentajana, opettajana ja psykologina.

Liikuntapsykologian eurooppalaisen maisteriohjelman vuorovaikutustaitokurssilla tehtiin yhdessä paperitorni. Kuvassa Anarene Roy (vas.), Claudia Lendewig, Sanna Antell, Tuulikki Sjögren, Kwok Ng ja Karoline Kaminski. Kuva opiskelijoiden.

Kangasniemi korostaa, ettei opinnoissa kuitenkaan ole kyse pelkästään kansainvälistymisestä.

– Opinnot tarjoavat hienon mahdollisuuden kehittää omaa asiantuntemustaan liikunta- ja urheilu-psykologiassa sekä verkostoitua alan ihmisten kanssa. Kansainvälisten opintojen kannatta olla tarkkaan mietittävä. Pelkän vaihtokokemuksen sijaan on nyt mahdollista saada myös kaksoistutkinto jostakin yhteistyöyliopistosta. Tutkintoon vaaditaan 30 opintopisteen eli ECTS:n verran suorituksia yliopistovaihdon aikana. Uskon, että kaksoistutkinnosta on etua myös

työmarkkinoilla, ja työllistyminen myös Suomen rajojen ulkopuolella varmasti helpottuu yhtenäisen tutkinnon myötä.

Suppeamman eurooppalaisen maisteriohjelman on suorittanut jo yli 200 opiskelijaa.

– Maisteriohjelmaverkoston tekemän työllistymiskyselyn perusteella opiskelijat ovat työllistyneet hyvin ja ohjelman tarjoamat tiedot ovat olleet hyödyksi ammatissa. Soveltavia opintoja ja harjoittelua kaivattiin lisää. Tähän pyrimme vastaamaan kehittämällä maisteriohjelman harjoittelujaksoa.

Suomalainen tieteisfiktio fani on genreuskollinen ja tuottelias

FM Irma Hirsjärven nykykulttuurin väitöskirja *Faniuden siirtymiä. Suomalaisen science fiction -fandomin verkostot* tarkastettiin 14.3. Vastaväittäjänä oli emeritaprofessori Liisa Rantalaiho ja kustoksena FT Urpo Kovala.

Työn ja perheen yhteensovittamisessa ei ole kysymys vain työajan pituudesta

YTM Mia Tammelinin yhteiskunta-politiikan väitöskirja *Working Time and Family Time: Experiences of Work and Family Interface among Dual-Earning Couples in Finland* tarkastettiin 20.3. Vastaväittäjänä oli professori Claire Wallace (University of Aberdeen) ja kustoksena professori Marja Järvelä.

Keskiaikainen naistrubaduuri arvosti iloista elämänsäennettä ja sivistystä

FL Susanna Niirasan yleisen historian väitöskirja *«Miroir de mérite». Valeurs sociales, rôles et image de la femme dans les textes médiévaux des troubairitz* tarkastettiin 21.3. Vastaväittäjänä oli professori Albrecht Classen (Arizonan yliopisto) ja kustoksena professori Juha Sihvola.

Uusia työkaluja rukiinjalostukseen bioteknisin keinoin

FM Teija Tenhola-Roinisen solubiologian väitöskirja *Rye doubled haploids – Production and use in mapping studies* tarkastettiin 27.3. Vastaväittäjänä oli professori Teemu Teeri (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Jari Ylänen.

Lihakset kuntoon voimaharjoittelulla ja proteiinilisällä

LitM Juha Hulmin liikuntafysiologian väitöskirja *Molecular and hormonal responses and adaptation to resistance exercise and protein nutrition in young and older men* tarkastettiin 28.3. Vastaväittäjänä oli professori Jeffrey R. Stout (Oklahoman yliopisto, Yhdysvallat) ja kustoksena professori Antti Mero.

Ikääntyvät johtajat ymmärtävät ikääntyneitä työntekijöitä

KTM Tapani Frantsin johtamisen väitöskirja *Ikääntyvä johtaja tienhaarassa – ikääntyvien johtajien kertomukset johtajuuden ja identiteetin rakentajina* tarkastettiin 3.4. Vastaväittäjänä oli professori Pauli Juuti (Lappeenrannan teknillinen yliopisto) ja kustoksena professori Tuomo Takala.

Sosiaalialan projektit siirsivät vastuuta kolmannelle sektorille

YTM Päivi Rinteen sosiaalityön väitöskirja *Matkalla muutokseen. Sosiaalialan projektitoiminnan perusteet, tavoitteet ja toimintatavat Sosiaaliturva-lehden kirjoituksissa 1990-luvulla* tarkastettiin 3.4. Vastaväittäjänä oli professori Pirkko Vartiainen (Vaasan yliopisto) ja kustoksena professori Mikko Mäntysaari.

Suomen yleisin nisäkäs on optimaalinen otus

MSc Lenka Trebatickán ekologian ja ympäristönhoidon väitöskirja *Predation risk shaping individual behaviour, life histories and species interactions in small mammals* tarkastettiin 3.4. Vastaväittäjänä oli professori John S. Millar (University of Western Ontario, Kanada) ja kustoksena professori Hannu Ylönen.

Lasten käsitykset kielenoppimisesta painottuvat kouluun

FM Mari Aron soveltavan kielitieteen väitöskirja *Speakers and doers. Polyphony and agency in children's beliefs about language learning* tarkastettiin 4.4. Vastaväittäjänä oli professori Ana Maria Ferreira Barcelos (Brasilia) ja kustoksena FT Riikka Alanen.

Ympäristövastuun asema suomalaisessa liiketoiminnassa on vielä ristiriitainen

KTM Tiina Onkilan yritysten ympäristöjohtamisen väitöskirja *Environmental rhetoric in Finnish business – Environmental values and stakeholder relations in the corporate argumentation of acceptable environmental management* tarkastettiin 17.4. Vastaväittäjänä oli professori Johanna Kujala (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori Hanna-Leena Pesonen.

Kansainvälinen menestys edellyttää luovaa yrityskulttuuria

VTT Pertti Hartikaisen yrittäjyyden väitöskirja *Tätä peliä ei hävitä. Abduktiivinen tutkimus Halton-konsernin oppimishistoriasta 1968–2006* tarkastettiin 18.4. Vastaväittäjinä olivat dosentti Mika Aaltonen (TKK) ja professori Ilkka Nummela sekä kustoksena professori Matti Koiranen.

Oppimisen ongelmia voidaan ennakoida neuvolassa jo nelivuotiailla

PsL Riitta Valtosen psykologian väitöskirja *Kehityksen ja oppimisen ongelmien varhainen tunnistaminen Lene-arvioinnin avulla. Kehityksen ongelmien päällekkäisyys ja jatkuvaus 4–6-vuotiailla sekä ongelmien yhteys koulusuoriutumiseen* tarkastettiin 18.4. Vastaväittäjänä oli dosentti Matti Koivikko (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori Timo Ahonen.

Tutkija näkee ääniä

Englantia opitaan puhumaan lukemalla, ja kielen oikeaa käyttämistä on sen puhuminen ulkomailla. Näin ainakin niiden koululaisten mielestä, jotka ovat sisäistäneet yhteiskunnan tarjoamat käsitykset kielen oppimisesta. Koululaisten englannin oppimiseen liittyviä käsityksiä tarkastelee väitöskirjassaan tohtorikoulutettava **Mari Aro**, joka löysi lasten oppimista ohjaavat "äännet" aineistostaan.

– Äänen käsite perustuu siihen, että kaikki sanamme on alun perin opittu lapsena muilta ihmisiltä. Autoritääriäinen ääni tarkoittaa asioita ja sanoja, jotka täytyy vain toistaa sellaisinaan, eikä niitä voi "ottaa omikseen". Äännet voivat olla myös lainattuja, kuten lasten "mun isä on sanonut että englannin lukeminen on tärkeää" -vastauksissa. Äännet voivat olla myös omia, jolloin asiasta on jo omakohtaisia kokemuksia ja käsityksiä.

Suomalaislapset käyttävät, kuulevat ja oppivat englantia muuallakin kuin koulussa. Se rinnastetaan kuitenkin hauskaan vapaa-aikaan, eikä yhteyttä kouluenglantiin nähdä.

– Koska lapset käsittävät englannin oppimisen koulun "äänien" kautta, heidän mielestään englantia opitaan lukemalla oppikirjoja, tekemällä tehtäviä ja läpikäymällä kokeita. Koululaisten vastauksista tuli sellainen olo, että kouluenglanti on oma "olionsa". Tämän vuoksi muualla käytettyä tai opittua englantia ei rinnasteta oikean englannin oppimiseen.

Kouluenglannin ja vapaa-aikana käytetyn englannin kahtiajako ihmetyttää. Onhan nykypäivänä selvää, että kieliä kuullaan, omaksutaan ja opitaan myös muualla kuin koulussa.

– Englannin opetus ja kokeet sidotaan vahvasti oppikirjojen teksteihin. Entä jos oppilas ei vastaa kokeessa juuri oppikirjan sanoilla? Jääkö hän kokeessa pisteittä, vaikka käytännön tilanteessa olisiikin pärjännyt vastauksellaan oikein hyvin? Näinkin voi käydä, ja siksi vahvasta materiaalisidonnaisuudesta olisi hyvä päästä eroon. Opetuksessa voitaisiin pohtia, minkälaisiin käsityksiin koulun toiminnot perustuvat ja olisiko niitä syytä pohtia uudelleen. Tärkeää olisi, että koululaiset näkisivät kielen oppimisen ja omaksumisen mahdollisuudet muuallakin kuin koulun neljän seinän sisällä.

Janiika Vilkuna

Ennakoi tuleva tilanne

Heikki Kuutti (2008) Mediakierre. Selviytyminen kielteisessä julkisuudessa. Infor.

Yritys, järjestö tai vaikka yliopisto voi joutua otsikoihin, jotka eivät ole pelkästään mairittelevia. Tunte-malla median toimintamallit sekä tietämällä toimialansa ja alueensa tiedotusvälineet, ehkäpä toimittaj-
jatkin, voi yllättäviinkin tilanteisiin varautua ja saada kriittiset viestintätilanteet systemaattisemmin hal-
tuunsa. Särö imagossa voi näin jää-
dä pienemmäksi. Siinä on aiemmin-
kin mediapelistä kirjoittaneen FT
Heikki Kuutin opaskirjan keskei-
nen viesti.

Kuutti kuvaa tiiviisti lehdistön ar-
kiset rutiinit uutistuoannon sykli-
sä. Hän esittää myös tilanteita, jois-
sa erityyppiset organisaatiot voivat-
kin olla yllättäin viestintävelvollisia.

Onko yritys varautunut tilanteeseen, jossa se joutuu yleisen, kriittisen-
kin, kiinnostuksen kohteiksi? Kuka antaa lausuntoja tai valmistaa tie-
dotteita? Miten viestintäkriisistä sel-
vitään vähimmin kolhuin?

Teos on käytännöllinen käsikirja, joka pohjustaa vaikkapa viestintä-
strategian tekemistä taikka kertaa
perusasiat tiedotustilaisuuden jär-
jestämiseksi.

Kuutin kirja pitäytyy napakkana ja opasmaisena. Taskukirjamaisena se tarjoaa esimerkkejä varsin vähän, vaikka materiaalista tuskin on pu-
laa. Opas pysyy varsin tarkkaan myös painetun median toimintamal-
leissa. Juonteita verkkomedian suuntaan avataan vain vähän, vaika lehtien verkkoversiot ovat suu-
ren lukijamäärän tiiviissä seurannas-
sa.

Vaikka Kuutin kirja ei osto-opas

olekaan, voi sen tuella tehdä kartoi-
tusta myös siitä, millaisia viestintä-
palveluja organisaatio tarvitsee. Ei-
vähän kaikki firmat ja organisaati-
ot ole ydintoiminnoiltaan viestijöitä.
TV-K

Erja Kosonen ja Reijo Pajamo

SEMINAARINMÄEN KOULULAULUJA

– JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO 75 VUOTTA –

KANSAKOULUAJOILTA NYKYPÄIVÄÄN,
HANNIKAISESTA SEMMAREIHIN

Jyväskylän yliopiston 75-vuotisjuhlakirja tarjoaa
38 iki-ihanaa laulua esittelyineen, täydellisine sanoineen
ja nuotteineen suomalaisen koululauluperinteen
syntysijoilta. Kätevä kierresidonta pitää nuotit
tukevasti nuottitelineessä.

Elokuussa julkaistavan juhla-kirjan ennakkomyynti
alkaa toukokuun alussa, jolloin tilauksen voi
tehdä osoitteessa www.jyu.fi/prtuotteet
josta löytyy myös lisätietoja kirjasta.
Hinta 36 euroa.

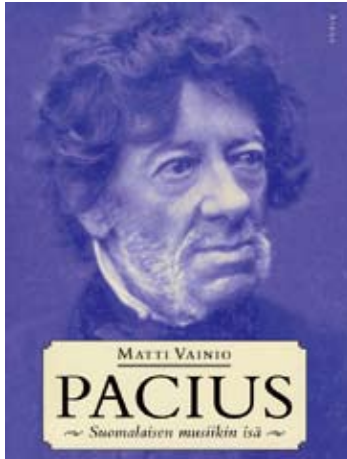

Maamme-laulun mies pohjusti suomalaisen musiikkielämän

Matti Vainio (2009) *Pacius. Suomalaisen musiikin isä*. Atena Kustannus Oy.

Professori Matti Vainio pesee teoksellaan osaltaan puhtaaksi Fredrik Paciuksen kipsivalosta, jonka hän opiskeluvuosiltaan muistelee musiikin laitoksellaan tervatun. Musiikin tienraivaajana Pacius kuuluu suomalaisuuden hengen herättäjiin Lönnrotin, Runebergin ja Topeliuksen seuraan.

Kahdessa päivässä sävelletyn ja helsinkiläisylioppilaiden Flooran päivänä 1848 ensiesittämän kansallislaulun myytti virkistyy Vainion maalatessa kuvan Fredrik Paciuksen ikivihreän synnystä. Opiskelijoiden kevätkuuhlaan tarvittiin tavallinen kuorokappale. Se sykähdytti silloin Suomen Marseljeesina, tänään kiekkomatseissa ja itsenäisyyspäivinä, riittääpä siitä laulettavaa naapurin kansallishymniksi asti.

Kansallisaarteemme hahmottui hampurilaisen viulisti-säveltäjän nuottivihkoon ja mieskuoron ohjelmistoon kuin ohimennen. Näin syntyivät monet muutkin Paciuksen Topeliuksen ja Runebergin runoihin säveltämät kappaleet. Yliopiston musiikinopettaja ei väheksynyt kan-

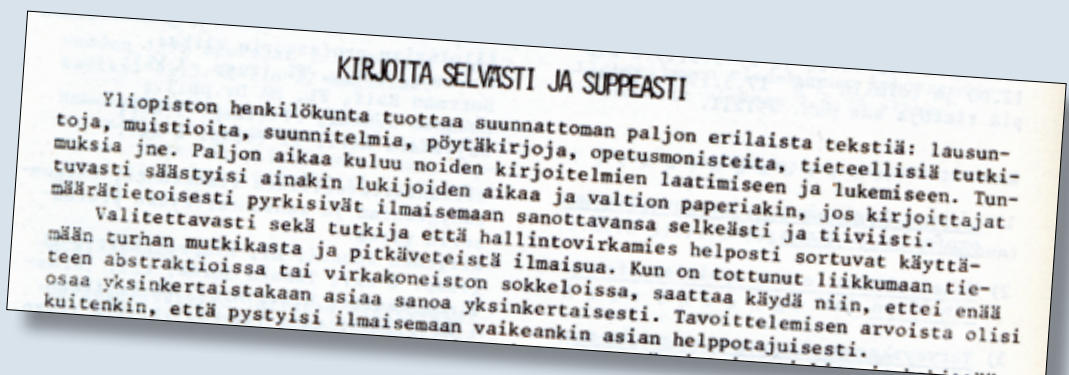
sanlaulujakaan.

Työnarkomaaniksi Vainion kuvaama Pacius perusti yliopistokaupunkiinsa orkesteri- ja kuoroelämän. Hän oli akateemisten musiikkiperinteiden maahantuoja laatimalla muun muassa juhlamusiikin Helsingin yliopiston ensimmäiseen promootioon 1840. Pääkaupungissa kuului olla myös musiikkiteatteri, jolle tarvittiin suurteoksia ja konserttiohjelmaa. Pacius sävelsi nekin itse. Kaarle-kuninkaan metsästys sekä Kypron prinsessa -teokset niistä yhä tunnetuimpina.

Vainion Kajanus-teos muutaman vuoden takaa on palkittu ja tunnustettu. Uutta Pacius-materiaalia musiikkielämämme saa nyt tuhdin anoksen.

Porvoon valtiopäivien vuonna syntynyt ja tsaarinvallan aikana rajoissa toiminut Pacius eli pitkän ja tuotteliaan elämän, 1809-1891. TV-K

VANHAT JYVÄT

Yliopistolaisia opastettiin kirjoitustyössä tähän tapaan tiedotuslehdessä numero 8/1978. Tässä sarjassa kaivetaan esiin yliopiston tiedotuslehden vanhoja uutisia.

PELLE MILJOONA laulaa nuorisoiiskelmässään ”Sisko tahtoi jäädä, mutta moottoritie on kuuma”. Miten siskon intentio jäämisen suhteen korreloi moottoritien lämpötilan kanssa? Tämä olisi ymmärrettävää vain, mikäli sisko olisi avojaloin, mutta silloinkin hän todennäköisesti haluaisi jäädä, koska muutoin hän joutuisi kävelemään kuumalla asfaltilla. Silloin sisko tosin rikkoisi liikennesääntöjä, koska moottoritiellä ei saa liikkua jalan.

KÄNNYKKÄLIITTYMIEN kauppaamisen yhteydessä asiakkaalle todetaan usein, että tietyn liittymän kuukausimaksu on nolla euroa. Eikö olisi helpompaa jättää kuukausimaksu kokonaan perimättä kuin lähettää asiakkaalle joka kuukausi nollan euron suuruinen lasku? Kyllä olisi.

LUENNOITSIJAT kysyvät usein tilaisuuden alussa saliin saapuneilta ihmisiltä, että kuuluuko tämä sinne taakse. Kommentti osoittaa raamalla tavalla luennoitsijan tietämättömyyden äänen fysiikan laeista. Jos takana oleva ihminen ei kuule tulevaa luentoa, hän ei myöskään kuule sitä edeltävää luennoitsijan tiedustelua oman äänensä kantavuudesta.

URHEILUSELOSTAJIEN kielenkäytössä jalkapalloilijat harrastavat näyttävästi kaatuessaan teatteria. Kyseinen kommentti osoittaa selkeästi sen, että selostajien kult-

Herra X

tuurintuntemuksessa on pahoja puutteita. Arkistoihin perehtymällä ymmärtää helposti, että vain harvoissa teatterikappaleissa yksittäisen näyttelijän roolisuoritus perustuu edes harrastajateattereissa mahdollisimman näyttäviin kaatumisiin.

ON VIRHEELLISTÄ todeta lounasruokalan kyltissä, että annoksen nimi on chili con carne lihasta. Italiaa taitava kosmopoliitti ymmärtää, että chili con carne tarkoittaa suomeksi chiliä lihan kanssa. Vaikuttaako lihan toistaminen nimessä siis siltä, että annoksen tarjoaja haluaa vain rehennellä varallisuudellaan? Vaikuttaa.

KEVÄT tuo mukanaan muurarin ja maalarin, luletaan Kipparikvartetin kestoititissä. Nousu- ja laskukaudella on niin suuria vaikutuksia talouteen, ettei moista pitäisi mennä lupaamaan perusteettomasti myöskään kevyessä musiikissa.

PROMOOTIO

Promootiokevättä rinnassa

Linnut visertävät ja leskenlehdet kukkivat merkkeinä kesän ja promootiojuhlan lähestymisestä. Järjestettävää riittää aina viime metreille saakka, mutta pian on aika kammata tukka ja pukeutua joko valkoiseen tai mustaan ja heittäytyä mukaan juhlatunnelmaan!

Promootion viralliset tapahtumat käynnistyvät Floran päivänä, keskiviikkona 13.5., kun maisteritoimikunta valitsee yleisen sepeleensitojattarensa ja pyytää hänen vanhemmaltaan, yliopiston professorilta, suostumusta tehtävään. Yleisellä sepeleensitojattarella on promootiossa tärkeä tehtävä: hän neuvoo ja huolehtii, että jokaisen maisteripromovendin päähän painetaan lauantaissa maisterivihkimyksessä asianmukainen, sitojansa näköinen seppel.

Maistereiden seuralaisten ahertessa sepeleiden kanssa on tohtoreilla ja heidän seuralaisillaan vuorossa vähintäänkin yhtä arvokas ja haastava tehtävä: tohtorinmiekan hionta perinteistä tahkoa käyttäen.

Lauantaina sepeleet, miekat ja hatut ovat pääosissa,

kun promoottori, professori **Tarmo Kunnas** ohjentelee ne vuorollaan jokaiselle promovendille merkiksi maisterin tai tohtorin arvosta. Juhlava tunnelma jatkuu, kun vastavihityt maisterit ja tohtorit järjestäytyvät akateemiseen kulkueeseen ja vaeltavat promootiojumalanpalvelukseen Taulumäen kirkkoon. Juhlat jatkuvat illalla päivällisten ja tanssiaisten merkeissä aina siihen saakka, kunnes juhlaväki siirtyy Jyväsjärven rantaan tervehtimään nousevaa aurinkoa.

Sunnuntain ohjelmassa on vielä iloisin tunnelman promootiohuviretki. Maisterit ja tohtorit nousevat laivoihin

ja risteilevät Päijänteellä Savutuvan Apajalle, missä maisterit käyvät viemässä oman kivensä Opinsaunan kiukaalle. Promootiojuhllaisuudet päättää promootorin ja grätistan karonkka sunnuntai-iltana, minkä jälkeen ainutlaatuisista juhlaa voi hyvillä mielin jäädä muistelemaan.

*Helena Boman, promootion gratista
helena.boman@jyu.fi*

Global problems are solved in an international growth venture lab

A new global initiative, Global Venture Lab (GVL), designed to produce competence, knowledge, and growth ventures was presented in the annual V2C Forum at the University of Jyväskylä in March 2009. The event brings together entrepreneurs, business angels, venture capitalists, private and public sector advisors, and researchers. The international Global Venture Lab unites students, researchers, and business people and challenges them to change their thinking and action regarding research, learning, and business.

Global Venture Lab activities were launched in the United States in November 2008 and in India in January 2009. GVL aims at solving so-called great global problems through growth venturing.

– Alternative energy, clean technology, and sustainability are the key words for GVL. The people participating are brought together by

Global Venture Lab team and founders Marko Seppä, Ikhtlaq Sidhu, and Dhurbes Biswas at the GVL kick off at the University of Jyväskylä in March.

their passion for saving the world through growth venture, says GVL's Finnish founder **Marko Seppä**, Professor of Growth Venturing at the University of Jyväskylä.

In Finland, the home base of GVL

is the University Alliance Finland comprising the University of Jyväskylä, Tampere University of Technology, and the University of Tampere. GVL is one of UAF's first Research Clusters of Excellence.

Double degree in sports psychology gets the best of the best

The double degree programme in sports psychology, officially instigated at the end of last year, is deeply rooted in European cooperation.

– The first ideas about joint international studies were presented as early as 1988. The planning of a European master's programme began in 1992, and the programme started in 1996. The network consists of 12 universities from 11 countries. The master's programme was then upgraded to a two-year double degree programme with EU support, says Professor **Taru Lintunen**, participant in the programmes' development nearly from the start.

Students of the double degree programme come from the international Master's Degree Programme in Sport and Exercise Psychology. They also have the possibility to complete their degree in one of the partner universities in Lund, Sweden, in Leipzig, Germany, or in Thessaly, Greece. The University of Oslo is also preparing to join the double degree pro-

gramme. International cooperation is a must for a small subject field in which there are only a few researchers in each country.

– Networking with other researchers is an amazing opportunity. The intensive course beginning the master's programme has been included in the Erasmus Success Stories publication. When people move around

CONFERENCE EXCELLENCE

Best events consist of essential elements

Jyväskylä Convention Bureau helps you out with setting up a successful meeting. Our main service is to provide cost-free assistance in bringing meetings and congresses to Jyväskylä.

For further information contact:
Jyväskylä Convention Bureau
info@jcb.fi • www.jcb.fi
+ 358 400 629 863

ht Human
Technology Jyväskylä Finland

Europe, the international network also increases teaching and research expertise. We also find suitable people for our research positions. We really get the best of all our partner universities.

Quality assurance system passes its first test

The quality assurance system of the University of Jyväskylä passed the Finnish Higher Education Evaluation Council's audit, carried out in December. The report of the audit was published in March.

Quality Manager **Pirjo Halonen** was especially pleased that the quality assurance system for research was found to be at the highest possible level, i.e. "advanced". As a whole, the University's quality assurance system was judged to be "developing". The chairperson of the audit group, **Helka Urponen**, notes that the University's quality assurance system is still in its infancy.

– However, we were able to see from the get-go that the University takes quality work seriously. The premises for quality work are good in Jyväskylä.

Urponen was really impressed with the level of quality assurance in research.

– Taking the quality assurance of, for example, education to that same level needs quite a bit of work. In addition, the profile of societal engagement should be enforced. And service operation needs to adopt a more customer-oriented approach. All in all, the University produces a great deal of information to support quality work. The key is to pick out the most relevant information, Urponen says.

The next quality assurance system audit will most likely be carried out in 2014.

Korkeakoulusta valokuvaajaksi

Mikä?

Yliopiston museon kokoelmiin kuuluva kuva kasvatusopillisen korkeakoulun vapun vietosta Lozzilla vuonna 1959. P-rakennus oli valmistunut vuonna 1954, ja yliopiston vuosijuhlat, pikkujoulat ja vappujuhlat järjestettiin tavallisesti siellä. Vappua juhliittiin tauotta aatosta pitkälle vapunpäivään. Ohjelmaan kuuluivat muun muassa Aino-patsaan lakitus ja yliopiston opettajien ikkunoiden alla suoritettavat lauluherätykset vappuaamuna.

Kuka?

Kuva kuuluu noin 900 kuvan kokoelmaan, jonka museolle lahjoitti JKK:ssa vuosina 1959–1960 opiskelut **Olavi Porri**.

Miksi?

Olavi Porri hankki ensimmäisen kameransa uittohommista saamallaan palkalla. Hän aloitti kuvausharrastuksensa jo oppikouluikäisenä, ja jatkoi sitä myös armeijassa. Kun Äänekoskelta kotoisin oleva Porri tuli Jyväskylään opiskelemaan, oli luontevaa jatkaa myös opiskelijaelämän kuvaamista.

– Olin jatkosodan aikana sotilapsena Ruotsissa ja jouduin sodan jälkeen opettelemaan Suomen kielen uudelleen. Myös jo oppimani ruotsin kielen taito katosi kotiin palattuani. Olen siis molemmat kielet opetellut kahdesti. Tuntuu siltä, että juuri näiden kielivaikeuksien takia halusin ilmaista itseäni kuvallisesti, Porri pohtii.

Korkeakoulun ilmapiiri oli nuorelle kuvaajalle kannustava. Lehtori **Olavi Nöjd** jopa opetti Porrielle väridiojen kehittämistä, ja opettajat osivat kilvan Porrin kuvistaan tekeviä postikortteja.

– Muilla ei tuloiloin tainnut olla kameroita. Yliopistolla tapahtui jatkuvasti, ja ymmärsin, että noiden tapahtumien kuvaamisella on merkitystä. Opiskelun arkea en sen sijaan tullut kuvanneeksi kovin paljon.

Porri on tehnyt opettajan uransa lisäksi toisen uran palkittuna valokuvaajana. Muun muassa yhdessä vaimonsa Mirjan Porrin kanssa tekemästään suomalaisen luonnon valokuva-sarjasta on ulkoministeriö teettänyt julistesarjan "Beautiful Finland".

– Lisäksi kuvasin vuosia tehtaita Metsäliitolle, ja kuviani löytyy lukuisista kirjoista. Koulumaailman kuvaaminen sen sijaan tuntui vaikealta, enkä halunnut tyrkyttää itseäni kuvaajaksi. Kouluissa kävi 1960-70-luvuilla mielenkiintoisia vieraita, joita olisi ollut hyväkin kuvata ihan arkistoa varten, Porri pahoittelee.

Porin mielestä kuvaamisen a ja o on se, että itse tekee kuvat omassa laboratorioissaan. Digikuvausta hän ei suosittelis toisissaan kuvaavalle.

– Kuvaustaito kehittyy kuvata tehdessä. Opiskeluaikana laboratorio oli asuntomme vessa, jossa öisin vedostin postikortteja, naurahtaa Porri.

Porin kokoelma löysi tiensä yliopiston museon valokuvaaja **Petteri Kivimäen** välityksellä. Kivimäen kuvia on tässäkin Tiedonjyvässä useita. Kivimäen äiti opiskeli Porrin kanssa samalla vuosikursilla.

– Tuntuu mukavalta, että kuvat ovat nyt tallessa. Kuvaaminen on minulle ja vaimolleni henki ja elämä. -KMN

Lähteenä käytetty Päivi Putkosen kirja Elämä Aallon kampuksella. Tässä sarjassa kerrotaan Jyväskylän yliopiston historian pie-niä tarinoita yliopiston museon tallentamien esineiden kautta.

Väitökset

6.5. klo 12, Liikunta, L304. **M.Sc. Milan Sedliak** in valmennus- ja testausopin väitöskirjan *Neuromuscular and hormonal adaptations to resistance training: Special effects of time of day of training* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professor Michael Deschenes (Kinesiology Department The College of William & Mary Williamsburg, VA, USA) ja kustoksena professori Keijo Häkkinen.

8.5. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **KTM Ritva Anttosen** yrittäjyyden väitöskirjan *Manne takaraivossa. Ennakkoluuloja ja syrjintä suomalaisen romaniyrittäjien kokemana* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Anne Kovalainen (TuKKK) ja professori Kimmo Jokinen sekä kustoksena professori Matti Koiranen.

14.5. klo 12, Mattilanniemi, MaA211. **KTL Kari Kerttulan** johtamisen väitöskirjan *Valta ja muutokset. Ylimmän johdon tulkinta vallan ilmenemisestä organisaation strategisessa muutosprosessissa* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Taina Savolainen (JoY) ja kustoksena professori Tuomo Takala.

15.5. klo 12, Ylistö, KEM4. **FM Jaana Käkölän** kemian väitöskirjan *Fast chromatographic methods for determining aliphatic carboxylic acids in black liquors* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Klaus Niemelä (KCL, Espoo) ja kustoksena professori Raimo Alén.

18.5. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **LitM Kaisu Martinmäen** liikuntafysiologian väitöskirjan *Transient Changes in Heart Rate Variability in Response to Orthostatic Task, Endurance Exercise and Training: with Special Reference to Autonomic Blockades and Time-Frequency Analysis* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professor Benjamin Levine (University of Texas, South-

western Medical Center at Dallas, USA) ja kustoksena emeritusprofessori Heikki Rusko.

30.5. klo 12, päärakennus, C5. **FM, YTM Aapo Jumppasen** valtio-opin väitöskirjan *United with the United States – George Bush's Foreign Policy towards Europe 1989–1993* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Patrick Thaddeus Jackson (School on International Service at the American University) ja kustoksena professori Pekka Korhonen.

3.6. klo 12, Mattilanniemi, MaA211. **MEA Pablo Salvadorin** väitöskirjan *Labour market dynamics in the Nordic countries according to the chain reaction theory* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Hannu Piekkola (VaY) ja kustoksena professori Jaakko Pehkonen.

4.6. klo 12, Mattilanniemi, MaA211. Ekonomi **Antti Pellisen** markkinoinnin väitöskirjan *Sijoitusrahastoasiakkaiden taloudellinen kyvykkyys ja tulevat lisäsijoituspäätökset* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Anu Raijas (HY) ja kustoksena professori Outi Uusitalo.

Tapahtumat

5.5. klo 16, Keski-Suomen luontomuseo, Vesilinna ja Eerolanlahden lintutorni. **Bongaa lintu!** Ohjattua lintujen tarkkailua. Lisätietoja: Tanja Koskela, (014) 260 3815, tanja.koskela@jyu.fi.

5.5. klo 18, päärakennus, C1. **Kulttuuri kasvaa lähellä -luentosarja.** Kulttuurin taloudellinen vaikuttavuus.

6.5.–8.5. Mattilanniemi, Agora. **Optimoinnin ja sääteorian maailmankongressi.** Lisätietoja: professori Kaisa Miettinen, (014) 260 4908, kaisa.miettinen@jyu.fi.

9.5. **Musiikki ja tunteet -päivä.** Lisätietoja: professori Petri Toiviainen,

(014) 260 1353, petri.toiviainen@jyu.fi, www.jyu.fi/musiikki/tunteet.

11.5. Liikunta, L304. **Terveystieteen laitoksen V Tieteen päivä.** Lisätietoja: Anne Viljanen, (014) 260 4593, anne.viljanen@sport.jyu.fi.

14.–16.5. 36. **Kielitieteen päivät.**

20.5. klo 12, päärakennus, C1. **Virkaanastujaiset.** Virkaan astuvat liikuntapedagogiikan professori Jarmo Liukkonen ja tietotekniikan professori Vagan Terziyan. Lisätietoja: Liisa Harjula, (014) 260 1043, tiedotus@jyu.fi.

22.–24.5. Jyväskylän yliopiston seitsemäs juhllallinen, kaikkien tiedekuntien yhteinen **maisteri- ja tohtoripromootio.** Lisätietoja: Helena Boman, (014) 260 1015, helena.boman@jyu.fi, www.jyu.fi/promootio.

28.–9.5. Mattilanniemi, Agora. **IHMEn Metodifestivaalit.** Lisätietoja: Mervi Eerola, (014) 260 3315, mervi.eerola@jyu.fi.

3.–5.6. Mattilanniemi, Agora. **FANTASY – The 16th Summer School of Cultural Studies.** Lisätietoja: Minna Nerg, (014) 260 1317, minna.m.nerg@jyu.fi.

7.6. klo 12. **Koko perheen tapahtuma Leivonmäen kansallispuistossa.** Lisätietoja: Helena Boman, (014) 260 1015, helena.boman@jyu.fi.

8.–11.6. **Soveltavan kielentutkimuksen 27. kesäkoulu.**

10.–11.6. Mattilanniemi, Agora. **Taloustutkijoiden XXVI kesäseminaari.** Lisätietoja: Tuomo Suhonen, (014) 260 2962, tuomo.suhonen@econ.jyu.fi.

11.–12.6. Historica. **Seitsemäs Kustaa Vaasa -seminaari.** Lisätietoja: Antti Räihä, (014) 260 1265, antti.raiha@campus.jyu.fi, http://kustaavaasa.jyu.fi/2009.html.

Hotelli Milton

Viihdy ja nuku hyvin!

Hotelli Miltonin henkilökunta toivottaa Sinut lämpimästi tervetulleeksi tunnelmalliseen hotelliimme. Hotellimme ei kuulu ketjuihin vaan on ollut yksityisomistuksessa yli 40 vuotta.

Hotellin ilmapiiriä on rakennettu huolellisesti kotoiseksi ja viihtyisäksi. Kaikki huoneet ovat persoonallisia, viihtyisiä ja mukavia. Tervetuloa!

Hotelli Milton

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin 014-3377 900
info@hotellimilton.com

www.hotellimilton.com